

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક ૬૯૫ કિંમત

ગ્રંથનામ જયકુમારી વિલાસ

વર્ગાંક ૯૫૦૧-૧

નયકુમારી વિલાસ.

ભાગ ૧ લો.

શ્રીયે મા ગવાતાં ગીતનો સંયક.

ચુનીલાલ મગનલાલ

યતઃ ખાલાભાઈ રણછોડાસે

છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યા.

તે.

અમદાવાદમાં

આશ્નો કીયાનો સંકલ્પ ઉપર લલુભાઈસુરચંદ

ચાતાના ઉદ્દેશાના મેડા ઉપર અમદાવાદ

સમાચાર છાપખાનામાં

છાપ્યો.

૦૦૩

સંવત ૧૯૩૦ સન ૧૯૭૪.

કીમત રૂ-૩-૦

“કાપીરાઈ/૮ રાખ્યોછો” M.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈ-અંગ્રહ

૬૬૫

અરપણ પત્રીકા.

મેહેરખાનસાહેબ દિમતભાઈ જોશભાઈ.

અમદાવાદ.

આમ દિનપર દિન નવા પુસ્તકો બહાર પડતા જોવાને ખતિલા છે તેમજ દરેક શુભ કામને વિશે આપ ધણી મુદતથી અમને આશ્રય આપતા જાઓ છો તેમજ અમારા જુના મેહેરખાન છે, નામર મહુશ્યોર્મા વગેરે દરેક ઠેકાણે સાફ માન પામે છે હાલના કારણને લીધે આપનું અમુક નામ અમારા નાના પુસ્તકને શીલા આપશે એમ ધારી જોડવાની રજા માગીએ છીએ, તે સ્વીકારશે.

સેહી પ્રસીદ કરતા.

જયકુમારી વિલાસ.

— ૦૦૦૦૦૦ —

જીવનપ્રાણના મહિના. ૩

રથ આવ્યા અકૂરના, છૂટ્યા નંદરખાર;
રખ્ખ ભરેછે સુંદરી, વાળિ જુએછે વાટ.
રથ જોડીને રાધવ આલ્યારે, મથુરાના તે મારગ આલ્યારે;
બહાલો કોક વાળી વાળી જૂએરે, નેણ ભરેને રાધિકા રૂએરે;
મારા બાળાતેપણના ખેલીરે, શું જાઓછો માયા મેલીરે;
જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૨૬.

ઠારતક ગહિને કંપ સિંધાવ્યાન રહિ ન શકે નારી;
અંતરંગમી નથી અજાણ્યા, હંસ ઉડ્યા રહિ હારી;
હંસ ઉડ્યાને રહીકું હારીરે, એવી કઠણ કરણી અમારીરે;
મેતો શંભુજીની શેવના ન કીધીરે, મેલી પાપણ આજીવી લીધીરે;
જીવન પ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૨૭

મામશર મહિને મેલી ગયા, જઈ ખેઠા જમદીશ,
કાઈ સંદેસો લાવે સ્વામના, તેને ચરાણ નમાવું શીશ;
તેને ચરાણ નમાવું શીશરે, કાઈ રૂપાડો જમદીશરે;
હું બનાવું રસાઈ બનીશરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૨૮

(૨)

યોષ મહિનાની પ્રીતડી, જોખનની જંગળ;
 જમણ હતાં તે જમી ગયા, ઠાઠા મેઢ્યા થાળ;
 હરીએ ઠાઠા તે મેઢ્યા થાળરે, એવી જોખન તણી જંગળરે;
 બધો સુખ ભજે શ્રીગોપાળરે, જીવનપ્રાણ છે, આત્મારામ છે. ૭
 મહા મહિનાની ટોઢડી, અતિ રાતે અંધકાર;
 આચનસોચન વહી ગયાં, હરીને બરકર અંધાવું પાર;
 અને પ્રેરૂની તે વેળા થાયરે, હુંથી એકલાં ન રહેવાયરે;
 મારી ધરધર કંપે કાયરે, જીવનપ્રાણ છે આત્મારામ છે. ૮
 ફાગણ ફૂલો ફૂલડે, રમતા રાધવરાય;
 આ શું ફૂલી સુંદરી, હરી તજી ગયા જમણી ખાંચ;
 વહાલો જોજસેં જોપિયો માંચરે, કાનુકાને કાંઈ ન કેહેવાયરે
 વહાલો મુકી ગયા વન માંચરે, જીવનપ્રાણ છે, આત્મારામ છે. ૯
 એતર એવો મોરિયો, પીપળ આંખ્યાં પાન;
 નાંચો નાગર લાવજો, મને તેનું લાગ્યું છે તાન;
 મને તેનું લાગ્યું છે તાનરે, અને હરી જળ્યાની હામરે;
 કાંઈ દેખાડો શ્રીરામરે, જીવનપ્રાણ છે, આત્મારામ છે. ૧૦
 વૈશાખે વાયા વાવલા, મુખનું ઉઘ્યું નર;
 તાપ તપે તનકું તપે, હરી મેલી ગયા છે દુર;
 એવો આંચો છે માથે ઉન્હાળોરે, એવો કપડી કાનુંડો કાળોરે;
 મને મુકી ગયો મોરલીવાળોરે, જીવનપ્રાણ છે, આત્મારામ છે. ૧૧

(૩)

જો ભાણું આવશે, વેગે વિઠજરાપ;
સેવન ધોળું વાડકે, વિઝણે ઢોળું વાપ;
હરીને વિઝણે ઢોળું વાપરે, મારી ઘડી પલક જુગ જાપરે;
મારા કાળજનમાં કાંઈ કાંઈ થાપરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો ૬
અશાડ અમકે લીજળી, ધન ગરજે ધમધારે;
આંસુકે ભીજળ મારી ચુંદડી, મીઠડા ખાસે મોર;
એવા મીઠડા ખાસે મોરરે, ઠરે બપેયા કલ્લોલરે;
મારું જાગે જોજનનું જોરરે, જીવનપ્રાણ છો આત્મારામ છો. ૭
આપણ વસે સરવડે, નહાવું નિર્મળ નિર;
પહેર્યાં પિતાંબર પોતિયાં, ઓઠણ આછાં ચીર;
હરી ઓઠણ આછાં ચીરરે, આપણે નાહતાં જમતાં તીરરે;
એવાં ચીતે ઢળ્યાં શરીરરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો ૧૦
ભાદરવો ભડો ગાજ્યો, પાણ નાળ્યા બળવીર;
ચીર હતાં તે હરિ ગયા, મારૂં શાણે ઠાકું શરીર;
મારી પહેાએ નજર નહીં નાંખીરે, વહાલે ભરવાડની મત રાખીરે;
શામળિયે ન જોયું ત્રાંખીરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો, ૧૧
આસો માસ ભલે આવિયો સૌની પૂરી આથ;
તોરણ બાંધ્યાં ઢાડલે, એમ ગાયે હરિજન દાસ;
ધર ધેર મંગળ ગાયરે, ત્યાં થેઈ થેઈ થેઈઠાર થાપરે;
ઓતા વકતાનાં સંકટ જાપરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો, ૧૨

નંદલાલના મહિના. ૨

- આવોને નંદલાલ, રમવા આવોનેર;
 નિરભિ થયાહો નાથ, રમવા આવોનેર. ૧૬૩
- હારતક ર મેનો કજેરે કાઢ્યો, ભર દરિયે જમ જહાજ; રમવા ૧
 માગધર મહિને મારગડેર મેલી, હવે અમારું કેળજે ખેત્રી;
 ગિરધર વિના થઈ છેલી, રમવા આવોનેર. ૨
- પોષ માસે જિવન પ્રાણ તજીહું, સોકડિયાની લાજ સોપુંહું;
 સંસાર તાજ કરું હું, રમવા આવોનેર. ૩
- માહા મહિને મંદિરિયારે સૂનાં, હરિ વિના આસનિયારે સૂનાં;
 વહાલા વિના જમ છે જોખનિયાં, રમવા આવોનેર. ૪
- ફાગણ ફગફગતી ર હોળી, અમીત ગુલાબે ભરાવુંર ઓળીક
 વહાલા વિના એત્રે કેળ હોળી, રમવા આવોનેર. ૫
- અઈતરે મને ચિંતારે લાગી, સુતી સેજડીમાં અપજાને જાગી;
 વહાલાની સેહ લાગી, રમવા આવોનેર. ૬
- વઈશાએ વાવણિયારે વહાયા, આંખ ઉઘાડી ચોદય જોયા;
 આસૂ પાત્રવડે સોહ્યા, રમવા આવોનેર. ૭
- જઠ માસે જમજીવન આવે, વૈજયંત સર્વ વધામણી લાવે;
 વહાલો મારો કાંઈ ન કહાવે, રમવા આવોનેર. ૮
- અચાકે હું અવળારે નારી, જોખન દરિયે પૂરછે ભારી;
 ધિયુનાં વચનને વિસારી, રમવા આવોનેર. ૯

(૫)

આવાણ તો સરવડિએ વરસે, નદિએ નીર ધણેરાંરે ઢળશે;
વહાલો મારો યિ શીત ઉતરશે, રમવા આવોનેરે. 10

ભાઈરો ભર દરિયેરે ગાત્રે, નિજાં વન નવપદનવ છાત્રે;
વહાલો મારો કાંઈ ન જાત્રે, રમવા આવોનેરે. 11

આશો માસે દેવ દિવાળી, લોક વણે સહુ સંવં સુવાળી;
વહાલા વિના તે જમં કોણ વાળી, રમવા આવોનેરે. 12

કણજીવનના મહિના. ૩.

કારતકે કુણજી ગયા મેલી, આખડિયે આંસની હેલી;
ગોપી રૂરે ગોકુળમાં ઘેલી, આધવજી નારે ઘટે તમને.

સૈયર ધામ્યારે વહેલી, કે વાંકો અંખોડો મેલી;
ગોશી અંખા જોખનમાં ઘેલી, આધવજી નારે ઘટે તમને. ૧૬.

ગાગરે મંદિરમાં રહેતાં, ભિંગા બેસી ભાગનીયાં જમતાં;
હવે અમે કેમ નથી ગમતાં, આધવજી નારે ઘટે તમને. ૧૭

પાપે પ્રીત કરી પહેલી, ગોરધનનાથ ગયા મેલી;
વધાઈ મોકલત્રે વહેલી, આધવજી નારે ઘટે તમને. ૧૮

કુખળ શોક ધઈ સામે, વહાલો મારો મથુરામાં મહાલે;
તરછોડ્યા નંદ તણે લાલે, આધવજી નારે ઘટે તમને. ૧૯

ફાગણે રંગ રમતા હેળી, સુંદર પહેલી ચરણાંતે ચોળી;
કંકુ કેસરમાં ઘોળી, આધવજી નારે ઘટે તમને. ૨૦

મહતરે ચીન કરી ચૂક્યાં, તન અટવઈ મારાં સુક્યાં;

નારીએ નિસાસા મુઠ્યા, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૫
 વધ્યાએ વાટ જીએ ગોપી, લજ્જા માખાપ તણી લોપી;
 પ્રીતી કુખજને સોપી, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૬
 તટ આપી દાણ લેતાં દહાડી, મથુરામાં રંગ રમતા નારી;
 તે કેમ લુલ્યા ગિરિવરધારી, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૭
 જોડે જલવકુળને હથીએ, તારી મારી ક્રીધી રથિયે;
 હવે હરી ગોકુળમાં વથિયે, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૮
 અઘાટે મેવલીયો વાજે, તેથી મારાં દીલડાં ઘાજે;
 મુક્યાં એકલડાં મહારાજે, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૯
 આવજીમાં શું કરીએ સજની, ગોઠે નહીં દીવશ કે રજની;
 શું કહિયે કુખ મુખથી સજની, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૧૦
 ભાદરવો ભરજોખન નારી, ઘેર આંખા નહીં ગીતધારી;
 વાહાલે મેલ્યા વિસારી. ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૧૧
 આસોએ ઓપવળ આંખા, સંદશે ક્યામ તણી લાંખા;
 રાધાજીને મન લાંખા, ઓપવળ નારે ઘટે તમને. ૧૨

એ સ્ત્રીએ પરણવાનું. ૪

એક હતી તે દાતણ દાડમીરે લોલ,
 મુકા સાંઠા અવરાંખા જૈરાં જે મળીરે લોલ;
 એવું જાણીને ખીજ પરણજીરે લોલ.
 એક હતી તે અતર મર્દનેરે લોલ,

(૬)

શેલી શરીર ચોળાવી જૈરાં બ મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૨
 એક હતી નકાવણ કુંઠિયુંરે લોલ,
 છેવે છાંશર શોષાળ્યાં જૈરાં બ મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૩
 એક હતી તે લોળન લાપશીરે લોલ,
 ચારે રાખડી ચુંપવી જૈરાં બ મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૪
 એક હતી તે મુખવાસ એજગીરે લોલ,
 માણ લોહના અવરાળ્યાં જૈરાં બ મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૫
 એક હતી તે રમવ સોગઠારે લોલ,
 સારે સોટે રમાડ્યાં જૈરાં બ મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૬
 એક હતી તે પોદણ ટોલીયારે લોલ,
 સાહે સાપરે સુવાર્યાં જૈરાં બ મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૭

છેલનું. ૫

હારે અલ્યા વાંકી ન પહેરિયે પાધડી,
 હારે તારી પાધડી તે પાટુઓ અવરાવશેછર; વેગજો. ૧
 હારે અલ્યા નેન કટાક્ષ નહિ કિજીએ,
 હારે તારાં નેણજાં ને મેણજાં મરાવશેછર; વેગજો. ૨
 હારે અલ્યા બંગી લેલાટ નહીં લેખીએ,
 હારે તારી બંગી તે કુંદંગીમાં કઠાવશેછર; વેગજો. ૩
 હારે અલ્યા પાન ખીડી નહીં આવિયે,
 હારે તારાં પાન તે ભાન ભુલાવશેછર; વેગજો. ૪

(૮)

- હારિ અહ્યા વગર વિમાર્યું નહીં ખાલીએ,
હારિ તાર તોલ ખાલ ખાલવા થકી પશેછરે; વેગજો. ૪
- હારિ અહ્યા વિશેષ કેશ ન વધારિયે,
હારિ તારા કેશ તે વેશ ભજવશેછરે; વેગજો. ૫
- હારિ અહ્યા કડકડતાં કેડિયાં ન પહેરિયે,
હારિ તારાં કેડિયાં તે બેડિયો ધનાવશેછરે; વેગજો. ૬
- હારિ અહ્યા વેટે મઠીશ નહીં આંમળાં;
હારિ નશે વેઠ ખનીશ ઢેડ જોશે જાંચલાંછરે. વેગજો. ૭
- હારિ અહ્યા હિરકોરી ધોતિયાં ન પહેરિયે,
હારિ તારાં ધોતિયાં તે ધુળ ધજાવશેછરે; વેગજો. ૮
- હારિ અહ્યા મમમમતી મોનડી ન પહેરિયે,
હારિ તારી મોનડી તે રાશડી કરાવશેછરે; વેગજો. ૯
- હારિ અહ્યા ખમે દુશાલા નહીં નાખીયે,
તારા દુશાલા તે નામ ડખાવાવશેછરે; વેગજો. ૧૦
- હારિ અહ્યા અતર દુસેલ નહીં વહેરિયે,
હારિ તારાં દુસેલ તે તેલ ઠઠાવશેછરે. વેગજો. ૧૧

ખીજવાર પરણવાનું. ૬

ક્યાંનાં તે આળ્યાં ખીડલાં, મોતીવાળા ભમરછ.
ક્યાંનાં આળ્યાં નાજિયેરરે, મારા વાર્યાં નહીં રહો ભમરછ.
ચેને લગને સાહ્યા પંરણશે, મો. શે લગને જોડશે જનરે; મા ૦

(૬)

શી શે વાંકે સાહ્યા પરાણી, મા. શી વાંકે કાવરો શી કચરે, મા.
બારસદના આખ્યાં નીકળ્યાં, મા. કહી નાં આખ્યાં નાજિયેરે. મા.
પાંચમને દિન સાહ્યા પરાણી, મા. બોધે ચતાવશે જનને, મા.
નાક તમારૂં ગોરી ચિખડુ; મા. અણિયાળા નાકની છે ખાંતરે, મા.
તમારાં તે પોંચ ગોરી રૂયામળા, મા. ગોરા પોંચાની છે ખાંતરે, મા.
તમારાં તે છાંડ ગોરી ગોપરા, મા. બળાં બસરણની ખાંતરે, મા.
તમારૂં મેપર ગોરી વેગળુ; મા. ઢુંકડા સાસરિયાની ખાંતરે, મા.
તમારાં તે વિરે ગોરી ચેકણી, મા. સાન સાગાની છે ખાંતરે, મા.

માણીગરનું. ૭

મોઢેલે પધ રા ગારા રાજ, માણીગર મોઢેલે પધારે;
નારી બુવેલે વાટ, માણી. ૧ મારે શો છે થગો અપરાધ. માણી
એમ રૂદન કરે રાધા નાર, માણીગર. ૨૬.
શીશો ભાગ્યે સાંધતાં, મન ભાગ્યું કુવેણ;
મોતી ભાગ્યું વિંધતાં, તેને નહીં સાંધો નહીં રેણ; માણીગર. ૧
સોનું કરીને સાટબું, કરમે નીકળ્યું કચીર;
ચિંતામાં ચતુરાઈ પટે, મારાં શીશો સુકાણાં થીર; માણીગર. ૨
ચંદા વુજને પૂજતી, કરતી આદિત્તવાર;
ધડિ એક મોડા ઉગળે, મારા પિયુ મિલાવણહાર; માણી. ૩
સાહેલી સાગર ઉલટજો, રતન તણાયાં જનપ;
કરમકૂટ ભરે ચુકા, તેના ચંપલે હાથ ભરાય. માણી. ૪

(૧૦)

જોખન જતાં જાણતી, કરવીજ મોઘા મુઝ;
 થાડું થાડું રાખતી, નેમ માળાણ રાખે કુલ. માણી. ૫
 પ્રીતી એસી કીણએ, નેસી ટંકનખાર;
 આપ જલે પરકું રખે, ભાગ્યાં સાંધે હાડ. માણી. ૬
 મિત્ર મિત્ર સખકું કહત, તાલી મિત્ર અનેક;
 બિપત પડે સો સીર જહે, એતો જુગમાં જવહર એક. માણી. ૭

અનવાળી રહતનું. ૮

આસો માસો સરદ પુનમની રાતજો;
 આંહીયો ઉઝ્યારે સખી મારા ચોકમાં. ટેક.
 સસરે મારે દેરાસરનો જેવજો;
 સાસૂડી દેરાસર કેરી પૂતળી. ૧
 નંક મારે અથાડીલો મેહજો,
 નેકાણી જખુકે વાદળ વીજળી;
 દિપર મારે આંપલીપાનો છોડજો,
 દેરાણી આંપલીપા કેરી પાંખડી. ૨
 નહુંદ મારી વાડી માંહલી વેલજો,
 નણદાઈ તે વાડી માંહીનો વાંદરો;
 પરણ્યો મારે મલુર મુળાણજો;
 તાણીને ખાંધેરે નવરંગ પાધડી. ૩
 એ પાધડીએ દશ દશ આંટા જો,

(૨૮)

આઠેત્રે આઠેરે મહેકે મોગરે;
ઘોડીના પરણી વહાણું કમાવા જાવજો,
વહાણીથી જાવેરે આરેક ટોપરાં. ૪
આરેક આપતો આટલે ગોડીની લાઠીને;
ટોપરકુને આપતો ઘોડીને કુચા વળે. ૫

મહુલારરાવનો રસસેહો. ૯

પિતળ સોટા જળે ભરપારે, ઘાતાળુ કરતા જાઓરે મલાવરાવ;
સેહરનો સુખો ક્યારે આવશેરે. ૧
ઘાતાળુ કરશું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૨
ચીની તે ખાલા એમ રહારે, મરઘન કુરતા જાઓરે મલાવરાવ;
મરઘન કરશું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૩
તાંખા તે કુંડીયો જળે ભરીરે, નહાવાળુ કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;
નહાવાળુ કરશું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૪
રાંધી રસોઈએ એમ રહીરે, ભોજન કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;
ભોજન કરશું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૫
પાન સોપાશી તે એલચીરે, મુખવાસ કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;
મુખવાસ કરશું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે મલાવરાવ. ૬
સોના તે ઠેરાં સોગઠારે, રમત રમતા જાઓરે; મલાવરાવ;
રમત રમશું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે મલાવરાવ. ૭
હીમળુ સાંભો ઢોલીયોરે, પોઠાળુ કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;

પાંચાણ કર્યું વા ડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફેડરે; મજાવરાવ. ૭
 કધાંધી આગ્યા પીટયા ત્વાંગઝારે, માથેટીપીનેભુરાપેથરે; મજાવરાવ
 રાણી રૂએ રંગમણેભાંરે, દાદીયો રૂએ દરબારરે; મજાવરાવ. ૮
 હાટિ રૂએ હાટવાણિપારે, ચોરે રૂએ ચારણ બાટરે મજાવરાવ;
 શેહેર હોડીશુભા નિસર્થે રે, લીધી નુડિપાઠની જાટરે; મજાવરાવ. ૯
 જશોદાજીનું ૧૦

ફર જિનન મત જન્યો, ગેરે લાજન ફર મિલેગો હાઉ; ૧
 મરણરૂપ સંખાસુર મર્યો, લાયો ખેર છોરાઉ.
 ચાર ખંઠ જલ્લાકો દિનો, મેં તહાં ન દેખ્યા હાઉ;
 ફર જિનન મત જન્યો, ગેરે લાજન ફર મિલેગો હાઉ. ૨
 વારાહરૂપ ધર પર્વત લાયે, પથ્થી દાઢ ચઢાઉ;
 જલ્લા લક્ષ્મી નિચ દિન આર્ય, મેં તહાં ન દેખ્યા હાઉ. ફર૦ ૨
 નૃસિંહરૂપ અવતારમેં ખડ, અસુરકો ભે ઉપજાઉ;
 ખેટો હૈન હિરણ્યકશ મર્યો, મેં તહાં ન દેખ્યા હાઉ. ફર૦ ૩
 વામનરૂપ છંદયો ખજરાજ, પગલાં તણ ચાઉ;
 ઈંદ્રાસન ઈંદરકો રખ્યો, મેં તહાં ન દેખ્યા હાઉ. ફર૦ ૪
 ફરથુરામ અવતારમેં, ખડ અસુરકો ભે ઉપજાઉ;
 દાનિ માગી નવક્ષત્રિ ક્રીધો, મેં તહાં ન દેખ્યા હાઉ. ફર૦ ૫
 રામચંદ્ર અવતારમેં, દશ મુસ્તક છેદી લાઉ;
 જ્ઞાનેશી લંકા ખાખ કર ડાગી, મેં તહાં ન દેખ્યા હાઉ; ફર૦ ૬

જમનાં કે તોરે તોરે જેન મરણ, લુલ્લ બની બિચસાઉ,
 શેષ પનાન કાલી નામ નાદ્યો, એ તહાં ન દેખા હાઉ. દુરં ૭
 માણ્યકથન બસો મન મેહન, બહુ વતણ છન જાઉ;
 જમના આરજીન વૃક્ષ એ ધરે, એ તહાં ન દેખા હાઉ. દુરં ૮
 જાણાપત્રે મુનિષાં જાણી, અહિં સાઠ દેખાહાઉ;
 શૂરકસ્વામિ તેરી અદ્ભુત લીલા, મુખે કહી નવ જાઉ. દુરં ૯

કાલે કૂરી મળવાનું. ૧૨

મળજો મળજો મળજોરે, મારા સમ કાલે મળજોરે;
 પેના વચન કહ્યાં તે મળજોરે. મારા. ૧
 પિતળ લોટા જો બસાવું, ઘાતણને મસે મળજોરે. મારા. ૨
 ચીની પ્યાલા તેસે બસાવું, મદનને મસે મળજોરે. મારા. ૩
 તાંબાકુંડી જો બસાવું, તહાવડને મસે મળજોરે. મારા. ૪
 ખાર બત્રીછી રસોઈ રૂંધાવું, બે જતને મસે મળજોરે. મારા. ૫
 લવિંગ એકાધર પાનના બિડનાં, મુખવાસને મસે મળજોરે.
 મારા. ૬
 સાગ રિસવતા ઢેલીપા ઢગાવું, પોદણને મસે મળજોરે. મારા. ૭
 બાઈ મિરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, ચરણ કમળ ચીત ધરજોરે.
 મારા. ૮

બહુચરાજીનાં અરપા. ૧૪

બલિકુસીરે બહુચરમાત, જોવાને જઈએ. ટેક.

(૧૪)

જોવા જઈયે સુખિયાં પહાંમે, આરાસુરમાં રહિયેર;
આરાસુરમાં અંજા બિરાજે, પાવાગઢ મહાપાળી; જોવા. ૧
માને પારે હવન થાયને ચિર ચુંદડિ હોમાપરે;
આશ્વજી બ્રહ્મા વેદ ભણિછે, માનનિ જંગળ ગાય; જોવા. ૨
માને પારે જો કાંઈ જાશે, તેની પુરે આરાશે;

કરે જોડી જન વદનન કહે મા, હું હું તારો નાસ; જોવા. ૩

પરાઈ સ્ત્રી નું. ૧૫

નર મતુર સુજાણ, પરનારી શું પ્રીતિ કબુ ના કીજિયે;
મારા વાહાજાણ, શીખામણ આપુ તે માની લીજિયે; રેક.
તમે પેહેલા મળશે દૂતીને, તારૂં સરવશ લેશે પુતીને;
પછિ રહેશે અંગ ભજૂતીને; નર મતુર સુજાણ ૧
જોણ પ્રીતિ કરી પરનાર તણી, તેને હાઈકે રૂંધાણ થાય પણી;
તેણ કુળની લજ્જા કાંઈ ન જણી, નર મતુર સુજાણ ૨
તને પ્રેમનો પ્યાસો પાઈને, તને કરશે આશું આઈને;
તારૂં સરવશ લેશે વાહીને, નર મતુર સુજાણ ૩
તમે પરસ્ત્રીના હો બહુ ભાગી, ધન પુતીને કરશે ભાગી;
તમે અંતે થાશે ચિંડ રાગી, નર મતુર સુજાણ ૪
શું બ્રહ્મા મુંછો મરડીને, તારૂં કાળજી આશે કરડીને;
નહિ મુંઢે માંસ આંતરડીને, નર મતુર સુજાણ ૫
પરનારી પ્રીતિ નહીં સારી, પતિ પોતાના નામે મારી;

(૧૫)

તે સંગિ નહીં થાયે નાશી, નર મનુર સુભજ્ઞ ૬

કળીયુગ નું. ૧૬

તમે સાબજો સંત સુભજ્ઞ, કળીયુગ આઠ્યોરે;
તમે દેખો દુનિયાના લોક, કળીયુગ આઠ્યોરે. ૭૬.
કળીયુગ તે સત્યયુગને ભેદે, જન્મ દિવાળી હોળીરે;
સત્યયુગમાં તે સાધુ જનને, કળીયુગમાં નહિ કોઈ. કળિ૦ ૧
બાહ્ય ધર્મને ખેતી કરશે, પિયે બાપનાં પાણીરે;
ભલા અને જો જોય ગણશે, તલક ગડાકુ તાણી. કળિ૦ ૨
શ્રીમંત ધર્મ તુળશિ વાવશે, મોચી વિદ્યા ભણશેરે;
ધામ્પંડીની પુજા થાયે, પંડિત ખેતી રહેશે, કળિ૦ ૩
સાધુ સંતને શોધી મારશે, સંગ કુસંગી કરશેરે;
છંદદેવ દાવો નહિ દેખે, પીર મલીલા ખશે. કળિ૦ ૪
ભાળા જનના ભેદ ઉઘડશે, પ્રપંચ વરશે આઠ્યોરે;
ભણ્યા હશે તે જુએ મરશે, હશે હરામી તાજે. કળિ૦ ૫
ધાંચ મળી પંચાપત કરશે, વગ વગિયાની કરશેરે;
મેલી તે પાપજી ઝાળવશે, રાડી રાંઠો રડશે. કળિ૦ ૬
ભણ્યો અણ્યો ધર્મ ગજિનો લેશે, ખાટાં નામાં લખશેરે;
કુંભાર ગોલા વૈભવ થાયે, કળખી તાણા વણશે. કળિ૦ ૭

મુંબાઈ સુરતનું. ૧૭

સાંરે સાંરે સુરત શહેર, મુંબાઈ અતખેલી;

(૧૧)

માંહિ ખાજાછની મહેર, મુંખાઈ અતખની. ટેક.
 સાત માળની મેડિ અણવી, માંહિ બેઠા શેઠાણીરે;
 આકર મહેતા મજરે આવી, વાણિયાની બઈ પર રાણી. મુંખાઈ. ૧
 મુંખાઈરાણી સઉ ઠકરાણી, બર ન બડે પાણીરે;
 કાવડિયા તો પાણી આણિ, પિયે પાણિ શેઠાણી. મુંખાઈ. ૨
 મુંખાઈમાં તો કદ્દાં સાંકળાં, કાંકરિયા નાંહ પારરે;
 મુંખાઈ શહેરના ચાલુકારને, દેવાયાનિ યિ વાર. મુંખાઈ. ૩
 સુરતની તો સાડિયો મે, ઉપર કસળી કારરે;
 મુંખાઈ શહેરના કાપડિયાને, કાઈમાં દેશો કાર. મુંખાઈ. ૪
 મુંખાઈ શહેરમાં ઘણી ગાડિયો, બગિચોના નહિ પારરે;
 સોંઘ ફૂલર સઉ ફૂરવા નિકળે, વાડિ ઘાડિલઈ ખડાર; મુંખાઈ. ૫
 મુંખાઈની તો મારકીટમાં, સપડિયો વેચાપરે;
 તેથી દિવનો હલવો સારો, સઉ ક્રેવા મન અહાપ. મુંખાઈ. ૬
 મુંખાઈમાંતો સરવે સુખ પાણ, ત્રણ પાંતીનું દુખરે;
 ભાડું મોઘું બળતાણ મોઘું ખંદર જાતું મુખપ; મુંખાઈ. ૮
 મુંખાઈના પાન બિડામાં, સોપારીના ઠટકોરે;
 સાઠ વરસની ધરડી ગાડર, તોપ ન મુંકે બટકો; મુંખાઈ. ૯
 અમદાવાદી હરામ જાદી, ખંભાતી ગોઝારીરે;
 વડોદરાની વાંકી નારી, સુરતની બજિહારી; મુંખાઈ. ૧૦

(૧૭)

કૃષ્ણના મહિના.

- કારતકે કમ ગયા મેલી, મારે ઘેર આવો વનમાળી;
કુબ્જ ક્યમરે ગમી કાળી, આવો હરી રાસ રમો વહાલા. ૧૬.
માગયરે મારગડે રમતાં, ભિયાં બેસી ભોજનીયાં જમતાં;
હવે હરી કેમ નથી ગમતાં, આવો હરિં ૨
પોશે તે શોષ પડ્યા અમને, તીકમજી શું કહીએ તમને;
હિંતાસા શારે દીધા અમને, આવો હરિં ૩
માઘે મહા અંધારી રાત્રી, ફુલડાંયે બીછાવી ખાટ્યો;
વહાલે લીધી મથુતાની વાટ્યો, આવો હરિં ૪
ફાગણે ફેર ફેરે હોળી, પહેરાણ ચરાણ ન ચોળી;
ચુંદડી મારી કેસરમાં રોળી, આવો હરિં ૫
ચઈતરે ચીત કરે ચાળા, મધુવન મોરલીયા વાળા;
દરશન દો ડાકેરતિરથવાળા, આવો હરિં ૬
વઈશાએ વાટજાણી જોતી, ઉભી રહી ધુણકડે રોતી;
પાલવડે આંસુડાં લોતી, આવો હરિં ૭
જોડે તો જગજીવન આવે, વધામણી સહુ લોકો લાવે;
વાલો મારો કશુએ ન કહાવે, આવો હરિં ૮
અષાઢે અબળા રહી ઝાંખી, વહાલે મારે ભરજેનન રાખી;
વિચારો તે વાત થશે વાંકી, આવો, હરિં ૯
શ્રાવણતો સરવડીએ વરસે, નદિએ નિર ઘણાં ઢળશે;

(૧૮)

વહાસો મારો શી રીત ઉતરશે, આવો હરિ૦ ૧૦
 ભારવો ભલી પેરે ગાળે, વહાલા પદ વીરવળ તમ કાળે;
 વહાસો મારો જરિએ ના લાળે, આવો હરિ૦ ૧૧
 આસો માસે આવી દિવાળી, શેવો વણું કે સુવાળી;
 વહાલા વિના આ શી દિવાળી, આવો હરિ૦ ૧૨

ગરબી.

હાથ વધુડી મારી મટુડી કુડી, દષ્ટી વેચતાં હુડીરે. ૮૬.
 પીતળ લોટા જળે ભરાવું, ઘાતાજની અતુરાઈરે. હાથ૦ ૧
 ચીની તે ખાલા તેજે ભરાવું, મરનની અતુરાઈરે. હાથ.
 ત્રાખાકુડી જળે ભરાવું, નહાવાણની અતુરાઈરે. હાથ૦ ૨
 શેવસુવાળી લાપશી રંધાવું, ભોજનની અતુરાઈરે. હાથ.
 પાન સોપાચી બવોગ મંગાવું, મુખવાસની અતુરાઈરે. હાથ૦ ૩
 દેના ફૂકારી ઉસમે ક્યા દીલગીરી સલા મગનમે રહેનારે. ૮૭.
 કોઈ દિન પેડા કોઈ ન ખરફી; કોઈ દિન ફૂકમ ફૂકારે. સેના૦ ૧
 કોઈ દિન હાથી કોઈ દિન ઘોડા; કોઈ દિન પાઉંસે ચલનારે. સે. ૨
 કોઈ દિન બંગલા કોઈ દિન ખગીચા; કોઈ દિન જંગલ ડારારે. સે. ૩

મીસરો.

કે આઠ કુવા ના વાવડી જી સોલસે પનીહાર,
 ઉસમે કું જોડી પતલી આ મીસરો;

(૧૬)

પનથી કગર બેઐ ખાત.

કે વાટ ધડુલો રેડી ગોળ પીડી લાલ ગુલાલ,

કાંતનવાલી પનથી ઓ મીસરી;

લળી લળી નાંખે તાર.

કે એકીની ગેડી કંઈ કંઈની કંઈ કમાન,

નર્મણના કંઈ ખે ભક્ષકા ઓ મીસરી;

પાડુ અતુર સુખશ્ય.

કે અતુર પુરુષની ગોરડીજી હુશી હુશી ઉત્તર દેથ,

મુરખ પુરુષની ગોરડી ઓ મીસરી;

રોઈ રોઈ ઉત્તર દેથ.

કે હસન જોખન ખસતજી રૂવેનો કલ્લે હો જાપ,

એસો પિપારો મેરો સાકીયા ઓ મીસરી;

સાંજ પડે ઉઠ જાપ.

કે દાદમ સુકે દાડીએજી ઘેર સુકાય ધરનાર,

ખાપધર સુકાય એટડી ઓ મીસરી;

દીણા પુરુષ ઘેર નાર.

કે રાવણ એઠી રાજમાંજી ખલે ઉધાડા કેથ,

ઈસકે જોખનકે દારા ઓ મીસરી,

દીક્ષી ખેઠાતી સેરા.

કે તેડી દીક્ષીને મેરા આગરાજી તરે મેરે કાપકા સ્નેહ;

(૨૦)

તે ચમકવી ચીજળી એા દોલીડા,
એ વરસાળે મેહ.
કે ઘરના ઘોડા મેદાજ નગર લિએા કયુ જા,
કેઈ માગી સાહેલીએ ભાગળે એા મીસરી,
નિત્ય ઘર ભુલી જાય.
કે હાથુંકા હપિયાં કંઈ નેનુંસે લિયોરે ખાલાય,
સમજાળે ના સમજે એા મીસરી,
મુરખ બડો ગમાર.
કે પાલાણપુર દાવડો બળેજી કાજળ પડેરે સનેશ,
કે આંજનબાલી પતલી એા મીસરી,
મુલક બસે મેવાડ.
કે કોપાને કેમ માડીએજી આંખાની રખવાળ,
મારો હરામી સુડલો એા મીસરી,
આણ્યાખ્યાં ફળ ખાય.
કે ગોડાને કેમ માડીએજી સેજેની રખવાળ,
માડીએ હરામી સાહબો એા મીસરી,
સેજ પરાઈ જાય.
કે માણિક્યોકે બજારમેજી બેઠાય લાલ કપાન,
કે ખેંચવાલા ઘર નહિ એા મીસરી,
કીમતર કંઈ ગુમાન.

(૨૨)

કે માણિક્યોડકે જાનરમેજી હીરા લાલ બ્રકાપ,

ચતુર હોપ સો મુલવે ઓ મીસરી,

મુરખ દેરા ખાપ.

કે નદી કીનારે સાહજા મુકલ જાણેજી ધુવા ન પ્રગટ હોપ,

ગયાં ન જોખન સાંપકે ઓ મીસરી,

મુવા ન જીવે કાપ.

પ્રીતી કરના ઊંચસે જી સત્ત ગિભાચો જાપ;

નીચસે કયા કરે પ્રીતડી ઓ મીસરી,

સહાય મેણી ખાપ.

કે કંકણ કુવો ગોડાવીચો જી રેટ ફરે મેવાડ;

સોચનવાળી પાવાગઢ વસે ઓ મીસરી,

જનો અપો પીચે ગઢનાજ,

કે પ્રીત કરી બે જાણે જી માળીને રંગરેજ;

રંગરેજ લાવે ચુંદડી ઓ મીસરી,

માળી લાવે ફુલ.

કે ફુલનમે કયા પેહેરના જી ધુપ પડે કુમજાપ;

ભલી બિચારી કલીયાં ઓ મીસરી,

સાંજ પડે ખિલ જાપ.

ચુંદડીમે કયા પેહેરનાજી ચુંદ પડે રંચ જાપ;

ભલો બિચારો સાળુડો ઓ મીસરી,

(૨૬)

ધોઝ્યે ધોઝ્યે રંગ રહ.

કે અંતર હોય તો ખેડીએજી કુંગર ખેડ્યા ન જાય,

કુવો હોયતો ગાળીએ ઝો મીસરી;

સંમુદ્ર ગાળ્યા ન જાય.

કે કાગળ હોય તો વાંચીએજી કર્મ વાંચ્યાં નવ જાય;

કે ત્રાગ હોય તો તોડીએ ઝો મીસરી;

પ્રીત તોડી કેમ જાય.

મારા ઠાકારનો ધોડીએજી, દીઠી કજાલને હાટ,

દારૂડાનો છાક્યો મારો સાહ્યો ઝો મીસરી;

ગયો કજાલને હાટ.

કે નહિ તારા સાહ્યાને ભેળવ્યોજી નહિ મેલીચોરે જાલાય,

દારૂડાનો છાક્યો તારો સાહ્યો ઝો મીસરી;

આવ્યો કજાલને હાટ.

કે મારા ઠાકારની મોજડીજી, દીઠી કજાલને હાટ,

દારૂડાનો છાક્યો મારો સાહ્યો ઝો મીસરી;

ગયો કજાલને હાટ

કૃષ્ણનું.

ખે નહિ જલ જશોદા મેયા, નહીં ચરાયું તેરી જૈયા.

કાં ગિરિવર ખાવો નંદ પધારે, કાં બળભદ્ર ભઈયા. ટેક.

ગોપાલખાન તેરી સંગે લેના, રંગી કુંવર કન્હુઈયા;

(૨૩)

ગઉ વાઝર મેં તોડું બનાયે, તુમ હો ગઉદોવઈયા. મેં ૧
 ખનમેં મોઠાં ડર લગત હો, સાંભજ મેરી મઈયા;
 કોઉ ભાગત જમુના કે તીરે, કોઉ કદમડી છઈયા. મેં ૨
 માંખન રોડી દેન જયોદા દેના કુખર કનહઈયા;
 મુરકરવાળી હંઠ મન કરના, લઉ મેરી ખજઈયા. મેં ૩

હિરલાલનો રાસડો ૧૨.

હિરલાલ તું શીદને આંચો.

ટેક.

આંચો ત્યારે ઘોડ્યાયે ખેસો, ગયો ત્યારે પડકામાં પેસી; હિરા.
 હિરાલાલે મોચીડા દંડ્યા, મોચીડે જોડા શીલી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે સોનાડા દંડ્યા, સોનાડે સોનાં ચોરી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે ધાંચીડા દંડ્યા, ધાંચીડે ધાણી પીલી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે જોશીડા દંડ્યા, જોશીડે જોશ જોઈ દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે વાણીયા દંડ્યા, વાણીયે વણજ કડી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે આઘાણને દંડ્યા, આઘાણે બીખ ગામી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે કોળીડા દંડ્યા, કોળીડાએ ખાતર પાડી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે નાગરને દંડ્યા, નાગરે નોકરી કરી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે દોશીડા દંડ્યા, દોશીડે દુકાને વેચી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે ગાંધીડા દંડ્યા, ગાંધીડે કાપળા કરી દંડ ભર્યારે. હી.
 હિરાલાલે દરજીડા દંડ્યા, દરજીડે દોરા વેચી દંડ ભર્યારે. હી.
 દંડ્યા દંડ્યા નવ નાર કંઈ આર દંડી દંડી ચારે વણ. હી.

(૨૪)

આઓ ત્યારે ઘોડાનિયે બેશી, ગયો ત્યારે પડદામાં પેશી. હી.
કઠણ થયા મોહન મથુરાં જઈ, કાગળ ન લખ્યો કટકોરે; ટેક.
ગોકુળમાં સૌ વાત કરે છે, કાહાન કુબ્જશું અટક્યોરે; કઠણ.
કુબ્જ કાળી ને અંગે કુબ્જી, શું કરતી હશે લટકોરે. કઠણ.
મથુરા હોય તે ચિતમાં ચેને, મુરખને શો અટકોરે; કઠણ.
નરસિંહના સ્વામી તમને ન ધરે, નિય સાથે શું ભટકોરે; કઠણ.

મહાકાળીનું.

મા તું પાવાની પટરાણી કે, કાળિ કાગકારે લોલ;
મા તારે હુંગરકે અડવું તે, અતી ધણું દોહલુંરે લોલ;
મા તારી પ્રદક્ષણ કરવી, કે વરાળન શું કરુંરે લોલ;
વિશ્વાસે તપ કરવા બેઠા કે, દેવ મુની થયારે લોલ;
આવું રૂઢું ચોટુ ચાંપાનેર કે, ચોટે ચોટ મળ્યારે લોલ;
ત્યાં કાંઈ ગાતાંતા ગરખા રે, માણ આવીયારે લોલ;
રાજાજીએ છડેલા સાહો હાથ કે, માણ પ્રસન્ન થયારે લોલ;
માગ્ય માગ્ય ઘોડાની ઘોડાર કે, હાથી બુલતારે લોલ;
માગ્ય માગ્ય કુંટંચ કુંથળ સેમ કે, જંગળ અતી ધણીરે લોલ;
માગ્ય માગ્ય દક્ષિણ સરખા દેશ કે, દક્ષિણ અતી ધણીરે લોલ;
માગ્ય માગ્ય ગુજરાત રાજીની ગાદિ કે, ભદ્ર બેસણીરે લોલ;
માગ્ય માગ્ય નવે ખંડનાં રાજ્ય કે, ચાંદો સૂર્ય તપેરે લોલ;

(૨૫)

માગુ માગુ એટલું વરદાન કે, મારે મહોલ પધારિયેરે સોલ;
ફટ ફટ પાવાના રાજન કે, એ શું માગિયુંરે સોલ;
આપી છટે ને છ માસે કે, મૂળ તારૂં જયેરે સોલ;
એમ કહી માતા યપાં અસોપ કે, પાવો હાથ થયી રજોરે સોલ;
મુગલે મઠાવી છે ફોજ કે, પાવોગઠ ખેરિયોરે સોલ;
દરવાજે ઉભા દરવાજ કે; કોઈને પૂછિયેરે સોલ;
રાજજીએ જોડાવિયું તળાવ કે, પાણી નવ નિસરયુંરે સોલ;
મુગલે જોડાવિયું તળાવ કે, જળ દુધે ભરયુંરે સોલ;
માજીના એવો છે મહિમાય કે, કવિ નવ કહી શકેરે સોલ.

પંદર તિથિયો.

હરી હઠ મેલને રાધે, મારી સંગ બાલને રાધે;
અબાલા બાલને રાધે, ધુંધટડા બાલને રાધે;
કહ્યું મારૂં માગને રાધે, ૭૬.
પડવે મારી સાહેલડી, પિઉજી વાડીએ જાપ;
પિઉજી બાવે શડમા, મોરી છોડે ને પિઉજી આપ; હરિ. ૧
ખીજે મારી સાહેલડી, બાજોજ ઉગ્યો અંદ;
શડમ કેરે દંતડે, મોરી આ શી માંડ્યો છે દંદ; હરિ. ૨
ખીજે મારી સાહેલડી ત્રિપાળ વારાવાર;
આ શું ભુજી સુંદરી, ભુજી કંકુને કાજળ સાર; હરિ. ૩
ચોથે ચમકી મેં સુણી, જોખન બાજેવેશ;

ભરજોબનમાં એકલી, જોના પિઉછ ગયા પરદેશ; હરિ. ૪
 પામમે મોરી સાહેલડી, પંથ પલંગ કંપ દુર;
 ભરજોબનમાં એકલી, માંડે જોબન જાપ ભરપુર; હરિ. ૫
 છો મોરી સાહેલડી, છડીજ વારોવાર;
 પરદેશી રાજ પધારશે, આપણુ બેસથું હારોહાર; હરિ. ૬
 સાતમે મોરી સાહેલડી, સાતેજ કીધો રનેડ;
 બોમાસાની રત ચીકણી, જાણી જરામર વરસે મેક; હરિ. ૭
 આઠમે મોરી સાહેલડી, આઠજ જોડાજોડ;
 પરદેશી રાજ પધારશે, આપણુ બેસથું મોડામોડ; હરિ. ૮
 નોમ મોરી સાહેલડી, નવજાંત પહેરું સીર;
 દીપક લઈ મેડે ચકું, મારે નપને વછુરે નીર; હરિ. ૯
 દશમે મોરી સાહેલડી, દસરા પુજવા જાપ;
 પુજવા તે નર પામિયા, મારા રંપજન ભરતાર; હરિ. ૧૦
 અગિયારમે મોરી સાહેલડી, મેં કીધી શિવરાંત;
 પરાક્રમે ઉઠી પારણા દરું, મને હમ જોવાની ધણી ખાત; હરી ૧૧
 બારમે મોરી સાહેલડી, બારજ જાંઘ્યા બંધ;
 હમનારા નર કથિ ગયા, એનો કદી ન જાણ્યો બંધ હળી. ૧૨
 તેરમે મોરી સાહેલડી, ત્રણજ વાંઘ્યો રંગ;
 આષ્ટની મુળી એક છે, મને ડશિયા છે હમ ભેરંગ; હરી ૧૩
 એઘરો મોરી સાહેલડી, પાસા લીધા હાથ;

(૨૭)

મ જાણ્યું પડશે પાપરા, એનો પડીયા છે બારે વાટ; હરી. ૧૪
પુનમે મોરી સાહેનડી, પુરીજ કરજે આશ;
મેં જાણ્યું ને હરી આવશે, હવે પછે બેઠી છું નિરાશ; હરી. ૧

રાધિકાના મહીના.

કહોને સખી કારતક કેમ જશે, કે વનમાં મોરલી કૂણ વાશે;
કે મહીનો દાણી કુંજ પાશે, કે જુમના જવાસે પાણી. ૧ ૨૬.
કે માગશરે મન મારું મળીયું, કે વિખીઆ ભાવ પકી ટળીયું;
કે જમ લુગ પાણીમાં ભળીયું, કે જુમના. ૨
કે પોશે સોશ પાયા અમને, વહાલાજી મારા શું નમીએ તમને;
કે દિલાસા દીધા છે અમને. કે જુમના. ૩
કે માથે મકર તણે માતે, કે કુતડીયાં વેરંતી ખાતે;
કે વહાલાજી મારા મથુરાની વાટે, કે જુમના. ૪
તે ફાળે દેર ફેરે હોળી, કે આછા ચરણાને ચોળી;
કે સુંદરી મોરી કેસરમાં રાળી, કે જુમના. ૫
કે અઈતરે ચતુરા ચિત્ર ધરતી, વહાલાજીના ગુણ ગાતી ફરતી;
તોપ મારે વહાલે કીધી નરતી, કે જુમના. ૬
કે વઈશાએ વાપા વાવલીયા, કે ઘેર પધારે નાવલીયા;
કે કુધકે લોઉ તારા પાવલીયા, કે જુમના. ૭
જેઠે જગજીવન આળ્યા, કે સઉ લોક વજામણી લાળ્યા;
વહાલાજી મારા કશુંએ ના કહાળ્યા. કે જુમના. ૮

(૨૮)

અપાકે અબળા થઈ ઝાંખી, વહાલે મારે ભરજોબન રાખી;
 વિમારે કહે વાત થશે વાંકી, કે જુમના. ૯
 આવણ શરવડીયે વરશે, કે નદીએ નીર ધણી ઢળશે;
 કે કાપઝડી ટઉઠલીપા કરશે, કે જુમના. ૧૦
 ભારવો ભણી પેરે ગાજે, સર્પર ધેર વસોણું વાજે;
 નેતો મારા રૂઝીયામાં ઢાંજે, કે જુમના. ૧૧
 આંધાની રજની અબવાળી, કે શેવ વાણું કે સુવાળી;
 કે વહાલા પિના આ રી દાવાળી, કે જુમના. ૧૨
 કે રાધાને હાથ સોનાની ચુડી, કે રમતાં દીસે છેડીડી;
 ફરખરે સરવે ગયાં છે બુડી, કે જુમના જનરા હો પાણી. ૧૩

પંકર તિથિયો.

પુનમે અમને પુરાણ કરચન જેનેરે જોગાળા;
 કયા કરી મારી જેહનાં કુખડાં ઝાંજેરે મોરલીવાળા. ૧
 પડવે આવી પકડો મારી ખાંડરે જોગાળા;
 કોઈ સતગુરની ચિતન રાખો છાંપરે મોરલીવાળા.
 ખીજ મારી ખાજકુ બુધી કાપેરે જોગાળા.
 કયા કરીને ચિતન સુખડાં આપેરે મોરલીવાળા
 મીજે કુંતો તત્પર થઈને બીડીરે જોગાળા;
 મુખની વાણી મુજને લાગી મીઠીરે મોરલીવાળા ૪
 આથે ચતુરા શું મયાજો ચુડીરે જોગાળા;

- કાંઈ લેહ લાગી મેં લાજ સરવની મુકીરે મોરલીવાળા. ૫
 પાંચમે પુરણાવરતી કહેવાપરે છોગાળા.
 મુજથી હશે વીનાનો ઘડીએ ના રહેવાપરે. મોરલીવાળા ૬
 છઠ્ઠીના લખીયા લેખ તે કેમ ટળશેરે છોગાળા.
 મુજ પ્રતિવૃત્તાનાં કારણ કરવાં પડશેરે મોરલીવાળા. ૭
 સાતમે હું ગુણ તમારા ગાતીરે છોગાળા.
 કાંઈ મોરલીને થપ્પે હાકુધું માતીરે મોરલી વાળા. ૮
 આઠમે કાંઈ અવતરીયા અંતરજનીરે છોગાળા.
 જાણવકુળમાં જનમ્યા હો નીજનામીરે મોરલીવાળા. ૯
 નોમે કરવા નરપતીનાં કામરે છોગાળા.
 મુજ મંગળ વાણી ગયા મથુરાં ગામરે મોરલીવાળા. ૧૦
 દશમે દાવાનળ આવીને કોપ્યોરે છોગાળા.
 કાંઈ મામો કંથ મારીને રણરથાંબ રાપ્યોરે મોરલીવાળા. ૧૧
 એકાદશીના પડદા આવી ખોલોરે છોગાળા.
 કાંઈ અંતરજમી અમસંધાયે ખોલોરે મોરલીવાળા. ૧૨
 બારશે વૃંદાવન રસ્તો ઝીલોરે છોગાળા.
 મુજ અપુત્ર થવને શું મેલોહો વીલોરે મોરલીવાળા. ૧૩
 તેરશે કાંઈ મરણ કમળ મિત લાગ્યુંરે છોગાળા.
 કંઈ જનને જનમની ભક્તિ તમારી માગુંરે મોરલીવાળા ૧૪
 ઔદશે કંઈ મરણ કમળની દાશીરે છોગાળા.

(૩૦)

મુજ મેં ગળવાશી ગયા મથુરાં નાશીરે મોરલીવાળા. ૧૫
અમાંસે કાંઈ ધરાણી ધર કહેવાયરે છોગાળા.
કાંઈ નરસીંહ મહેનો ગુણ તમારા ગાયરે મોરલીવાળા. ૧૬
અભિમુન્યનો ચકાવો.

સરસ્વતિમાતને પિત્રવુંરે, ગણપતિ લાગુ પાયરે,
અઝોદ્યા નગરીમાં હૈનો વાસો, તેનાં તે મરનક છેદારે,
હૈને, કાળે કરને કલ્પ્યારે માંડ્યો,
હૈનો માથી ઘ્યાંતાણી નાઠા, ગયાં ગયાં વનમાં ગયાંરે.

વનમાં જઈ અર્ધસોયન જનમ્પા,
સોના કામઠડીને રૂપાના ભાજા, અર્ધસોયન રમવા નિસર્થારે.
જઈ રહ્યા રહ્યા વગડારે વચ્ચે,
રણરે વગડામાં જો પંખી જનાવર,
તેરે જનાવર અર્ધસોયને મારયાં, ઠાપી તે મેણાં બાલીરે.
બહુ છે બળિયો બહુ બળવંતો.

એવો છે તો તારા બાપનું વેર લેને.
ત્યાંથી અર્ધસોયનને ઝાળા લાગી, આવી રહ્યા ધર આંગણેરે;
કે મારી મા મારે બાપ કેણે માર્યો,
બારે બારે વેર્ષ દીકરા બાપ કેમ સાંભર્યો, ડોશી તે મેણાં બાલીરે.
તારો તે બાપ કાળા કૃષ્ણએ માર્યો,
અભે કુહાડો અર્ધસોયન માર્યો, જઈ રહ્યા વગડા વચ્ચેરે.

(૩૬)

રણે વગડાનાં લીલાં વધારે વાટચા,
 ડાળાં ડાળાં પડ્યાં મુક્યાં પડીયાં ઉપાડ્યાં, જાકડાની ખાંધી ભારીર,
 ત્યાંથી અઈશોમન સુતારીને ઘેર,
 ભાઈરે સુતારી તું મારો વીરો, પેટી ઘડી મને આજરે.
 ખડોનેર ખાનાં ને એકજ કોઠો,
 ત્યાંથી અઈશોમન લુટારીને ઘેર,
 ભાઈરે લુટારી તું મારો વીરો, આંત્રી મને પેટી જડી આજરે.
 છત્રીય તાળાં ને ખત્રીય કુંચી,
 ત્યાંથી અઈશોમન ચિતારાને ઘેર,
 ભાઈરે ચિતારા તું મારો વીરો, પેટી આંત્રી આજ સોરીર.
 ત્યાંથી અઈશોમન દરજીડાને ઘેર,
 ભાઈરે દરજીડા તું મારો, આંત્રી મને ગાદી સીસી આજરે.
 પેટી ઉપાડી અઈશોમન સાહ્યા,
 નઈ રહ્યા નઈ રહ્યા વગડારે વચ્ચે, વડને છાંચે પેટી મુકારે.
 આઘાણને વેશે કાળો કૃમ્મ આંખા,
 કથાં જાઓછો મારારે જાજમાન, કૃમ્મું વેર વાળવા જાજીર.
 કહો ગેરજી કાળા કૃમ્મ કેતારે હશે,
 તુજ સેરીખાને તારારે જોવા, દેહનું પ્રમાણું આજારે.
 લયો મારા ગેરજી દેહનું પ્રમાણું,
 ત્યાંથી અઈશોમન પેટીમાં સમાણા, કાળા કૃમ્મે તાળાં અટકાંખારે.

(૩૨)

ઝોર મારા ઝોર મને બહાર ડાઠો,
કાણ તારો ઝોર તું કોનો જજમાન, હું છું કાળો કૃષ્ણર.
પેટી હતી તે આકાશ ઉડાડી,
આકાશના દેવતારે જમાડ્યા, આ જુદું કેણે માંડ્યારે.
અર્ધસોમનને કાળો કૃષ્ણએ માંડ્યા,
પેટી હતી તે પાતાળે પછાડી, પાતાળના શેષનાગ ડોહ્યારે,
આવું તે જુદું કેણે માંડ્યું,
અર્ધસોમન ને કાળો કૃષ્ણએ માંડ્યું, તેનો યથો અડમડાટર.
ત્યાંથી અર્ધસોમન મૃત્યુરે પામ્યા,
અમે પેટીને કાળો કર્તવ્ય મહા, જઈ રહ્યા દ્વારકાં ગામર.
પેટી હતી તે સુભદ્રાને આપી,
જેજેરે બની આ પેટી ઉધાડનાં, સાચી રાખ જે પસર.
નણદ ભાગ્યદ બે માંથારે જુદું,
નણદન તમારા ભાઈ શું લાવ્યા, તે મુજને દેખાડાર.
પેટી હતી તે સુભદ્રાએ ઉધાડી,
ભાઈનું કહું સુભદ્રાએ ન માન્યું, સ્વાસમાં વાસ સમાઈ ગયોર.
પેટુસાર માસ એજેવેગે ગયો,
ખીજને માસે સહપરને સંભળાવ્યું. ત્રીજનો મરમ ન જણ્યોર.
ચોથને માસે માતાને સંભળાવ્યું,
પાંચમેને માસે બાંધોને રાખડી, છો તે કઠીપલ કુધર.

સોતમેને માસે જાણે ભરાવો,
 જાણે ભરાવીને મહીપર વળાંપાં, આઠ માત્રા મરમ ન જાણ્યો.
 નવમેને માસે અભિમુન્ય જનમ્યા,
 જ્ઞાનાની સંજીવે નાજ વધેયો, પાણી સાટે દુધડે નરાંપારે.
 ચીર ફાડીને બાજોનાયાં કીધાં,
 જાલવનાં પારણાં બંધાંપાં, ચોખા સાટે મોતીડે વધાંપારે.
 સોત પાંચ વરસના અભિમુન્ય થયા,
 લેઈ પાણીને ભણવારે ગયા, ભણી ગણી નવજંતા થયારે.
 પોતાના કાકા સગાઈયોરે લાંબા,
 ઓતરા અભિમુન્ય તારીરે નારી, વહરાટની કુમારીરે.
 લીલાને પીળા વાંસ વઢાવો, નવરંગી ચોરી ચીનરાવીરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય પરાણવાને આહ્યા, સારાં તે શુકન થાયરે;
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ભાગોળે આંબા, ભાગોળે ભીંગા વગડાવો.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય મહિટામાં આંબા, મહિટામાં અમરજળાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય જનીવાસે આંબા, કાકાજી મહુવા કરાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય તોરણે આંબા; સાસુજી પોંખવા આંબારે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય મોથરામાં આંબા, મામાજી કંપા પથરાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચોરીમાં આંબા, મામાજી હો કંપાદાનરે.
 પેટેલુંને મંગળ હરતું ને ફરતું, દાદાજી હો કંપાદાનરે.
 દાદાજી આહ્યાં ધોડીલાનાં દાન.

ખીનુંને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, માતાજી હો કન્યાદાનરે.
 માતાએ આઢ્યાં ગાવડીયોનાં દાન,
 ચીનુંને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, ચીરાજી હો કન્યાદાનરે.
 ચીરાએ આઢ્યાં વેઝડીયોનાં દાન,
 ચોથુંને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, બાબીજી હો કન્યાદાનરે.
 બાબીએ આઢ્યાં ઓટડીયોનાં દાન,
 ત્યાંથી અભિમુખ પરણીને ઉઠ્યા, માતાને પાએ લાગ્યારે.
 પોતાની માએ આશીશરે આલી,
 બાણું જીવો દીકરા ધણો આવરદા, ઝોનરા તારી નારીરે.
 જોજો અભિમુખ તારીરે જોરી, જોરી છે ગુણવંતીરે.
 અમારા તે કુળમાં એવીરે રીતો, વર સાથે કન્યા ન હોયરે.
 પહેસારે પહેરના શમણારે લાગ્યાં,
 આરે શમણાંમાં ફેરાં કાકણ નંદાં,
 એરે શમણાં દીકરી આળપંપાળ, તારાં શમણાં પડે સુકે લાકડરે.
 ખીનજા પહેરના શમણારે લાગ્યાં,
 આરે શમણાંમાં ફેરાં ધરએળાં પહેર્યાં,
 એરે શમણાં દીકરી આળપંપાળ, શમણાં પડા રાંડીરેડીએરે.
 ચીનજા પહેરના શમણારે લાગ્યાં,
 આરે શમણાંમાં રાપડો આણિરે આવે,
 એરે શમણાં દીકરી આળપંપાળ, શમણાં પડા સમુદ્ર ખેટરે.

(૩૫)

આથેલા પહોરનાં શમણાંરે લાગ્યાં;
ખાણુડો અભિમુખ જુલે મટેજે, આતરાને આણી આંખારે,
આતરાના ખાપની ઊંચી હવેલી,
ઊંચી હવેલી ને નીચાં ગરબા,
સોનાકાંચેનાં ને રૂપાનાં હાથ, આતરા માથેનાં ગુંથેર.
હીરડી વીરડી સાંઠે રતનો રખારી, વેગે આવંતો દોઢાર.
મારીરે મા તમે પેટેનાં જાગો, મા મારા આણીનાં આંખારે.
પાણીરે જીવો દીકરી એ શું જાણ્યાં,
ખારીએથી રહી રાણી આતરાએ પુછ્યું,
ક્યાંથી આંખા વીરા ક્યાં તમે જાણો,
ખાણુડો અભિમુખ જુલે મટેજે, આતરાને આણી આંખારે.
ખાસીએથી આતરાએ પડતાંરે મુક્યાં, ના રહી સુર્ષને સાનર.
આતરાને હાથે સોનીડા જગાડ્યા, વાળીયો કાઢે આજ સારીર.
સાચી સારી કાઢે ને નંદાએથી નીસર,
હાથે સોનીડાને મારવા લીધો,
આ મારા હાથ શીલને મારોજો, આતરાના કરમનો વાંકર.
આતરાને હાથે હાથીડા જગાડ્યા, ચુંદડી કાઢે આજ સારીર,
સાચી સાચી કાઢે ને નુકશાન નીસર,
હાથે હાથીડાને મારવા લીધો.
આ મારા હાથ શીલને મારોજો, આતરાના કરમનો વાંકર.

(૩૬)

ઐતરાને દાદે મરૂડીયા જગાડ્યા, ચુડીતા કાઢે ખડુ સારારે.
સારા સારા કાઢે ને નંદાયલા નીસરે,

દાદે મરૂડીયાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.

ઐતરાના દાદે માળીડા જગાડ્યા, રાજરા કાઢે મોંઘા મુજનીરે.

ખીંચેલા કાઢે ને ઠરમાએલા નીસરે,

દાદે માળીડાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.

ઐતરાને દાદે મોચીડા જગાડ્યા, મોનડીયો કાઢે મોંઘા મુજનીરે.

રાતી રાતી કાઢે ને કાળી કાળી નીસરે,

દાદે મોચીડાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.

ઐતરાને દાદે સરછપા જગાડ્યા, સાડ સાડ કંકુ કાઢેરે.

કંકુ કાઢે ને કાળળ નીસરે, દાદે સરછપાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.

દાદે સાસેરવાસે ઐતરા વળાવ્યા, રાપડો તેડીને જાપરે.

વળામણાં.

કે મને માશીને રથડો ઝડરે.

ખાળા રાજારે.

કે મને યુદ્ધે તે સાથે તેડરે.

ખાળા રાજારે.

કે મને યુદ્ધે જોવાના સકેડરે

ખાળા રાજારે.

(૩૭)

કે આપણે સરખા સરખીએ જોડે.	બાળા રાજા,
કે બાવ હું અહું હયી પારે.	બાળા રાજા.
કે કરે કૌરવનો સંહાર.	બાળા રાજા
કે છોડી યુધ્ધ વળી ઘેર આજે.	બાળા રાજા
કે તમને આપું મારા બાપનું રાજ.	બાળા રાજા
કે નારી કેશ સમુળા કઢે.	બાળા રાજા
કે રથ ઉપર દેહ પછાડે.	બાળા રાજા
કે રથ હાકે તે રામજીની આજે.	બાળા રાજા
કે રથ ઝેડાતો કાઠું મારા પ્રાણે.	બાળા રાજા
કે મારા વગડામાં રથડા રોકવારે.	બાળા રાજા
કે મારા સસરા મેણાં બાલ્યારે.	બાળા રાજા
કે વહુ આવતડી ભમરાળીરે.	બાળા રાજા
કે મેંતો નથી દીઠી પગની પાનીરે.	બાળા રાજા
કે તાર રૂપ દેખી જુધ્ધ ન ચઢતરે.	ઐતર રાણીરે
કે મેંતો નથી દીઠી નાકની ઘંડીરે.	ઐતર રાણીરે
કે મામા કમને જાજે વંશરે.	ઐતર રાણીરે
કે મને પાટા બાંધીને પરણાવ્યોરે.	ઐતર રાણીરે
કે મને સમરથ સાસરી દેખાડે.	બાળા રાજા
કે મને સાસરી જોવાની રસકેડે.	બાળા રાજા
કે મારા કાંકણ દારા છોડે.	બાળા રાજા

કે મને સમરથ સંસરે હેખાડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને ધુંધટ તાણપાના રસકોડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને દીપર દીવકો હેખાડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને હોળી રમ્પાના રસકોડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને નાની ચી નણદી હેખાડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને ઠાળલે રમ્પાના રસકોડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને સમરથ સાસુડા હેખાડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને પાએ પડખાના રસકોડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને જોડની જોઠાણી હેખાડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને જોડે હોડખાના રસકોડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને વાફુલી હેરાણી હેખાડરે.	ખાળા રાજરે
કે મને વાલ લીખાના રસકોડરે.	ખાળા રાજરે
કે માફે માધું વાઢીને દડા એજરે.	ખાળા રાજરે
કે તારી કેડની કટારી મને આલરે.	ખાળા રાજરે
કે તારી કુએ મોતીગર દીકરારે.	ઓતરા રાણી રે
કે સારી હેથે રામનું નામરે.	ઓતરા રાણી રે
કે સ્નેહી રાખથે ખાપનું નામરે.	ઓતરા રાણી રે
કે તેથી સરથે તમારૂં કામરે.	ઓતરા રાણી રે
કે તારી ઠાલડીની ઓથે મને રાખરે.	ખાળા રાજરે
કે તારાં આપતાં ત્રીલીથ ખાણરે.	ખાળા રાજરે

કે ઝલી ઝલી ઘોડલીયાની બાગરે.	ઐતરા	રાણીરે
કે મેલો મેલો ઘોડલીયાની બાગરે.	ઐતરા	રાણીરે
કે મારા સરખા થા ભાઈબંધ હેઝરે.	ઐતરા	રાણીરે
કે મેતો ધાવતાં બાળ વજોડપારે.	બાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્વિત લાગ્યારે.	બાળા	રાજરે
કે મેતો ધાવતાં ધન વજોડપારે.	બાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્વિત લાગ્યારે.	બાળા	રાજરે
કે મેતો છાણે છાણું ભાગ્યુંરે.	બાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્વિત લાગ્યારે.	બાળા	રાજરે
કે મેતો દીવે દીવો કાપારે.	બાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્વિત લાગ્યારે.	બાળા	રાજરે
કે હુંતો પથરે પાનીચો પોતીરે.	બાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્વિત લાગ્યારે.	બાળા	રાજરે
કે મેતો વહેતી નિકે દીધો પગરે.	બાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્વિત લાગ્યારે.	બાળા	રાજરે

ઝલતાં કાંકણી ઝળકી હો રશીયા.

ટેકા

સોના તે ફેરે માંહે બેડલું હો રશિયા, રૂપલા હોટોણી હાથ; ઝ,
વાટે જતા વહેમારગુ હો રશિયા, ભાઈ વીરા ધડુસો મઠાવ, ઝ,
તારો ધડો તે ગોચ તોછડા હો રશીયા, તુનો મારા ધરની નાર; ઝ,
તારા સંચીયા તારા જવડા હો તેતો મારા આપના મુલામ; ઝ.

કેડ મરડીને પકે હું સડી હોઠ તુડી મારી કમખાકસ; ઝ.
ભાઈરે હાજીરા વિરા વિનવું હોઠ ટાંક મારી કમખાકસ; ઝ.
ટાંકે ટાંકે મેલ છધરી હો રસિયા, હાડકે લખતે માર; ઝ.
જતાં તે ધમકે ધૂધરી હો રસિયા, વળતાં ટઉકે માર; ઝજતાં.

ધંદર તિથિયો.

- ૫૩વે પાતળીયા ગીરધારી, કે મારે ગાંઠોએ આવજોરે લોલ. ૧
- ખાંલે ખાળકુંવારી નાર, કે બુધને સગલવજોરે લોલ. ૨
- ત્રીજે ત્રીભુવનના નાથ, કે મેતાકે વધાવજોરે લોલ. ૩
- ચોથે જાલી ચંચળ નાર, કે પ્રેમરસ પી ગયારે લોલ. ૪
- પાંચમે પગલે ધરજે પ્રેમ, કે મારે ઘેર આવજોરે લોલ. ૫
- છઠ્ઠે જોગાળા ભગવાન, કે ભગતોને તારજોરે લોલ. ૬
- સાતમે સહાય કરે મહારાજ, કે મધુરાંની વાટમારે લોલ. ૭
- આઠમે અવતરીયા ભગવાન, કે ગોકુળ ઉછર્યારે લોલ. ૮
- નોમે નર ગયા મહારાજ, કે કાળીનાગ નાથવારે લોલ. ૯
- દશમે મર્યો મામે કંથ, કે અમથું ભેટવારે લોલ. ૧૦
- એકાદશી પરજી લાખ્યા નાર, કે સતભામા સહીરે લોલ. ૧૧
- બારશી પ્રેમવનને ચોક, કે રાસ રમ્યા જઈરે લોલ, ૧૨
- ત્રેશી તનકુ માંડે તજખું, કે તમથું ભેટવારે લોલ. ૧૩
- ચૌદશી જાલી ચંચળ નાર, કે પ્રેમરસ પી ગયારે લોલ. ૧૪
- ફોરો ઉગ્યો પુનમ કેશ ચિત, કે અતી રળીઆમજીરે લોલ. ૧૫

(૪૧)

સરોવર પાળે દાડમરે દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.
 તમે એક વાર સુરત જાજો રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.
 સુરતની સાડીએ લાવજો રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.
 લાવોતો ખે જોડ લાવજો રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.
 માનેતી મળશે લેશે રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.
 પેલી શોકબ ખડાકા લેશે રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે. ૧
 તમે એકવાર ઝૂંખઈ જાજો રાજ દાડમ લું
 ઝૂંખઈનાં માંતી લાવજો રાજ દાડમ લું
 લાવોતો ખે જોડ લાવજો રાજ દાડમ લું
 માનેતી મળશે લેશે રાજ દાડમ લું
 પેલી શોકબ ખડાકાલેશે રાજ દાડમ લું (ઈત્યાદી) ૨

સાત વાર.

આવિલે આનંદ સર્ધયર કહુંકું રે;
 મારે ગિરધરશું ધરવાસ વૃજમાં રહુંકું રે;
 શોમે પાખ્યાં સુખ શિવજી કૃપિયારે;
 આ નંદજીને લાજ મુજને મળિયારે;
 આ મંગળે મનહેત હરિશું લાગ્યુંરે;
 આ હૃદયકમળનું જાણ હૃદય વાગ્યુંરે;
 આ પુષ્પે આવી શુદ્ધ જોવા જઈએરે;
 આ છાની કશીએ ગુંજ વહાલાં પઈએરે;

(૪૨)

આ બહુરૂપતિ ગુર પ્રતાપ સુખ છે સહુનેરે;
 આ અતિ ધણી આનંદ રાધા વહુનેરે;
 શુકરના શરવા બેલ સહુને અમતારે;
 આ લેતાં લાગી હાથ રચની રચનારે;
 શનિશ્વરવાર સંદર્શ હરિને કહાવેરે;
 આ જોય બન્ને છે આજ રમવા આવેરે;
 આ સાતે વાર જી શાપ નરને નાસીરે;
 તેનો વહકુંઠ વાસજ થાય દેવ માસસીરે;
 નંદજીની ગરબીએ.

તમેરે નંદજી ગોકુળ સાંચરે, ઉતરવો જમનાજીનો ધાટજો;
 માણી માને નહી હોય ગોકુળુ રે, જસોદા જોતાં હથે વાટજો; તમે
 ન કરે માત પીતા તે તમે કર્યારે, અમને બહુ લડાંબ્યાં લાડજો;
 અમને નહાનેથી ગોટાં કર્યારે, તેના શા શા ચાતું પાડજો; તમે
 માણી છે પચરંગી લાકડીરે, વાળતી વેણ રસાળજો;
 તેને તમે સંમાળીને મુકજોરે, રખે કહ જતાં ગોવાળજો, તમે
 માણી સહુજી ગોણી ગાયડીરે, તેને તમે હાથ ફેલી દાળે જો;
 કહે રૂગનાથના રવાની નંદનેરે, અગર કૃપા દ્રષ્ટિએ જોજો જો; તમે;
 નયને નીરને નંદજી બે લીયારે, અમથી એકજડાં ન જવાપજો;
 વાટડી જોતાંમે રોતાં હથેરે, કહાનજી ત્યાં તમાણી માપજો, નં
 હુંતો રાખીજી મારા મંત્રેરે, તમાણી માતાં મન કેમ રહેશેજો

માટે જે વિંદ ગોકુળ આવજોરે, દુરજન મેણી ત્રા બહુ દેશેજો. ૧૦
 કહો કુંભ પ્રેસવન ગહિ મારશેરે, સાજી કોણ આવશે પેરજો;
 હસનાં વાણલીએ કોણ ઉડશેરે, કહો કુંભ જનજી તમારી પેરજો; ૧૦
 કુંવર કોને લાડ લગાવશુંરે, કોને વળગાડીશું દામી જો;
 કોને જમાડીને જંગશુંરે, કહો રંગનાથના સવામીજો. ૧૦
 જસોદા પુછે પિઉને પ્રેમશુંરે નંદજી ઉતર ન આવેજો;
 મુખથી બોલે પણ બોલાવ નહીરે, જાલનાં બાજડીયા બહુ સાહેજો.
 કારણ કહોને મારા કંપજીરે, કુંવરને ક્યાં મેલીને આંખાજો;
 નંદવસ સોજ્યા વાસુદેવનેરે, દુખના મેરૂ ક્યાંથી લાંખા જો, જ
 આપણિ મિત્રાઈ વાસુદેવનેરે, આપણિ ક્યાંનું હવું વેરજો;
 આવી આપણા સુનને ભોગજોરે; ને રાખ્યો પાતને ઘેરજો. જ
 કહો ત્યાં કંપ તમે નવ બોલી આરે, આપણિ આપાં છઈચોછોડીજો
 એ રંગનાથનો સવામી ગોવાળીયોરે; અમાર નગર ન જોડીજો. જ
 વૃજમાં વૃજનીનતા વાનો કરેરે, મોહન મથુરામાં રહાજો;
 બાહિને નંદને ગોકુળ મોહકપારે, વિઠલ વાસુદેવના થયાજો. ૧૦
 અહિંના સુખમાં ગાયો મારવીરે ખીજી આહિરડાંમાં રહેલુંજો;
 ત્યાં સઉ પુછીને વાનો કરેરે, મથુરાં નગરીમાં શું કહેલુંજો વૃજ
 મથુરાં નગરી હરીને મનવશિરે, ખીજી કંથરાપનું રાજજો;
 લક્ષ્મી જેખીને લલસાઈ ગયોરે, માટે ગોકુળ ક્રીડું તાજજો. ૧૦
 એ મુરત મનોહર શામળોરે, સંજની સઉને લાગે મીઠોજો;
 એ રંગનાથનો સવામી ગોવાળીયોરે; ત્યાંતો રજા થઈને બેઠોજો. ૧

મોહન વેણ વગાડે.

ટેક.

સોના ઠેં માં પાલું મોં રૂપના ઇંદોણી હાથ; મોં
સરોવર પાણી સાંચર્યા મોં કાને કાંકર નાંખીયો, મોં
ધડા કુચો નીર વહી ગયાં મોં વાજા ચોદશ ચાહ્યાં નીર; મોં
સાસુ હમારી ખીજશે મોં નજલ જશે ગાળ; મોં
દેરાણી નેઠાણી મેણા મારશે મોં વાલા શોકચનું છે ઘેર સાલ મોં

મારા મન ગમતા મહારાજ, મારે ઘેર આવોરે;
હુંતો તલસું તમારે કાજ, હુશીને ધાલાવોરે. ટેક.
વિલંબ ન કરીશ વીઠનારે, આવો અમઘેર આવ;
પેર પેરનાં પકવાન પડાવું, શ્રીકમ તારે કાજ. મારે
મનમાં હતું ને આવજોરે, મુખથી કેમ કહેવાય;
આત્રી શકોતો આવજોરે, માંડે જોતાંમાં જોખન જાય; મારે
આ જોને આગણીએ ઉભા રંગીજા રણછોડ;
રાધેના સ્વામી પ્રભુ અંતરજામી, પુરે મારા મનનાના કોડ મારે.

જેનો પિઉડાતે પરઘેર જાય, સખી શું કહીએરે;
અમથી એકતડાં ન રહેવાય, પિજોગે મારિએરે. ટેક.
રૂપજોવંનો રશિયો રૂડો, પરાણે કરે છે પ્રીત;
આજોતેજો આંગણીએ આવે, એવી એની રીત સખી ૧
બાલાંયો બાલે નહારે, કેને કહીએ પેર;

(૪૩)

શેરડીએ સામો મળેરે, વાલો નીચાંતે ઠાળે મેણે સખી
છળમેઢે છાના રમેરે, અમને વાપરે પહાપ;

રાધેના રવાની પ્રભૂ અંતરજની, વાલો અર્થ પડે ઝા-
ળખાપ. સખી શું કરીએરે.

હાકોરનું.

હારે ચાલો હાકોરમાં જઈ વસિએ,	
હારે મને લેહ લગાડી રંગરશીએરે;	ચાલો ૦ ૮૬.
હારે પરભાનને પહોર નોખત વાળે,	
હારે અમે દરશન કરવા જઈએરે,	ચાલો ૦ ૧
હારે લટપટી પાગ કેસડીયા વાલા;	
હારે કાને કુંડળ સોધએરે;	ચાલો ૦ ૨
હારે પીળાં પીતાંબર નરકશીલભમાં;	
હારે મોતનમાળા સોધએરે;	ચાલો ૦ ૩
હારે ચંદ્રવદન અણીયાળી આંખે;	
હારે મુખકું સુંદર મોહિએરે;	ચાલો ૦ ૪
હારે રૂમરૂમ રૂમરૂમ નેપુર વાળે,	
હારે મન મોહુ મોરલીએરે;	ચાલો ૦ ૬
હારે મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર,	
હારે અંગો અગ જઈ મળીએરે;	ચાલો ૦ ૭

નંદકિશોરના મહિના.

- કારતક માસે કાનજી સાહેલીરે;
શે અપરણે શામ ગયા મને મેલીરે. ૧
- અવગુણ અમાગ શા હશે સાહેલીરે;
જે હરીએ ઉતાર્યું હેન ગયા મને મેલીરે; ૨
- મને એકલાં અભ બાપે ગહી સાહેલીરે;
એ જોડું દુખ મહાસાર ગયા મને મેલીરે. ૩
- કાણ આગળ કરે જોડી સાહેલીરે;
વહાલે તજ્યું જોડુળ ગામ ગયા મને મેલીરે. ૪
- કાણ પપાએ કાનજી સાહેલીરે;
તે સાથે હજીડા માંડી ગયા મને મેલીરે. ૫
- તે દુખે દાઝું ધણું સાહેલીરે;
હરી ધણું દેખાડી હેત ગયા મને મેલીરે. ૬
- કારતક કાણે કહાડી ચો સાહેલીરે;
ના આગળ નંદાશીર ગયા મને મેલીરે. ૭
- અગરાર મધુગામાં ગયા સખી આવુંરે;
મને એક પત્રક જુગ જાપ સંદેસો કહાવુંરે. ૮
- ધરના કામ ગમે નહીં સેખી આવુંરે;
ગાંઠે ચીત પ્રભુની પાસે, સંદેસો કહાવુંરે. ૯
- જાંદાવનમાં કાણ જશે સખી આવુંરે;
જોરલી વાશે કાણ સંદેસો કહાવુંરે. ૧૦

બેસીવટના ઓકમાં સખી આપુંરે;	
હારે કીડા કરશે કાણ સંદેસો કહાવુંરે.	૧૧
દાણી થઈ કાણ ઘેરશે સખી આપુંરે;	
ઠાને માગ્યા હઈશું દાણ સંદેસો કહાવુંરે.	૧૨
હશીને કાણ ખોલાવશે સખી આપુંરે;	
મને કરશે કાણ કટાક્ષ સંદેસો કહાવુંરે.	૧૩
ગાયશર મોટા મરગ તથા સખી આપુંરે;	
પ્રભુ નાગર નંદક્રીશોર સંદેસો કહાવુંરે.	૧૪
પોશે પ્રભુ મુકી ગયા શો દાવોરે;	
તમે નંદ જસોદાના હડી અહીં આવોરે.	૧૫
જમનામાં ગીંદુ પડ્યો શો દાવોરે;	
પ્રભુ કાળીનાગની કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૬
છંદ્રે ધન વરસાવીયો શો દાવોરે;	
ગોવરધન દ્વારકાં કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૭
તમે જાલવ અમો આહીરડાં શો દાવોરે;	
તે લોક લાજને કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૮
જમનાજીમાં બીલતાં શો દાવોરે;	
ચીર હરવાને કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૯
વહાજાં તે વેસે થયાં શો દાવોરે;	
હરી એમ ન કાજ નાથ હડી અહીં આવોરે.	૨૦

પાથે પ્રેમદા વસવલે શો દાવોર;	
તમે જીવાળ નંદકીશોર હરી આઘી આવોર,	૨૨
માધે મળવા નાથને મન હીસેર;	
હું જોઉં છું યોદ્ધા વાટ કહી નવ દીસેર.	૨૨
ચિપાળે સુખ સાંભર, મન હીસેર;	
કેમ જનમ્મે મોઢી રાત કહી નવ દીસેર.	૨૩
મોરલી યુજવા માહરું મન હીસેર;	
મૈ શીર્યા સર્વ ગોવાળ, કહી નવ દીસેર.	૨૪
જે હસવું કરતાં નાથજી મન હીસેર;	
અમે સોહયું વ્રંદાવન કહી નવ દીસેર.	૨૫
સ્વપનંતર સેરખું થયું મન હીસેર;	
અમો તે દુઃખ કેમ સહેવાય કહી નવ દીસેર	૨૬
આપડું અમે જાણ્યું નહી મન હીસેર;	
છોક આપવી છોક કહી નવ દીસેર.	૨૭
માધે મન વીહવળ થયાં મન હીસેર;	
તમે જીવાળ નંદકીશોર કહી નવ દીસેર.	૨૮
ફાગણે કહું ફરી ફરી દુઃખ કાપિરે;	
તમે ગોપી જનના પ્રાણ, દરસન આપિરે.	૨૯
વસંત આઠ્યો વીઠલા, દુઃખ કાપિરે;	
ગુલાલે ભરવા મોવીંદ દરસન આપિરે,	૩૦

હોળી ફરએ ઝેલીએ દુઃખ કાપોરે;	
રમવા સરખી રાત ઇરસન આપોરે.	૪૧
માથે મુગટ કર મોરલી દુઃખ કાપોરે;	
જમનાઈને તીર ઇરસન આપોરે.	૪૨
ઝોપીઓ સડ વજવલે દુઃખ કાપોરે;	
એમ કાલ ન થઈએ કંપ ઇરસન આપોરે.	૪૩
હરી હવે થણી થઈ દુઃખ કાપોરે;	
એમીંતા એકાંત ઇરસન આપોરે.	૪૪
કામજી ફરકે આંખડી દુઃખ કાપોરે;	
તમેા છવજી નંદકીયોર ઇરસન આપોરે.	૪૫
અઈતર ચીંતા થણી કરે સઉ જાળારે;	
સ્વામી વિન્નેત્રે રૂઢ પ્રગટી જવાળારે.	૪૬
વદન કમળ સુકાઈ બધાં સઉ જાળારે;	
નવ સુને એકે પેર પ્રગટી જવાળારે.	૪૭
ચાલુગાર સેતે પરહરી સઉ જાળારે;	
સુકાયાં સઉનાં ગામ પ્રગટી જવાળારે.	૪૮
થેલી થી ફરે મામમાં સઉ જાળારે;	
નહિ કરન વિના કુંઈ વાત પ્રગટી જવાળારે.	૪૯
મુજી માતી ઝોવીંદના સઉ જાળારે;	
થહે નેમે આંસુપાર પ્રગટી જવાળારે.	૫૦

ચોક સમુદરમાં પડી સઉ ખાજાર;	
તેનું મીન રહ્યું નહી કાર પ્રગટી જામજાર.	૪૧
અર્ધતર ચીત કાર નહી સઉ ખાજાર;	
તમે નાગર નંક્રીચીર પ્રગટી જામજાર.	૪૨
વર્ધશાએ સઉ વલવમે ક્યાં જઈએ;	
ભારે હૃદયે દુઃખ અપાર કોને કહીએ.	૪૩
નીકમજી તજી ગયા ક્યાં જઈએ;	
બળી હસથી દુરજન ચોક કોને કહીએ.	૪૪
પ્રાણ અમારા પ્રભુ કોને ક્યાં જઈએ;	
બળી સાસુ નાણનું સાલ કોને કહીએ.	૪૫
સુનું સંધળુ દેખીએ ક્યાં જઈએ;	
શામા જીવણપ્રાણ આપાર કોને કહીએ.	૪૬
કઠાણ પપા છે કહાનજી ક્યાં જઈએ;	
હૃદયે ન જાએ પ્રાણ કોને કહીએ.	૪૭
પ્રેમ પંપમાં સઉ પડી, કુળ જઈએ;	
એ વાંકી સંધળી વાત કોને કહીએ.	૪૮
વૈશાએ રાખ્યાં વેગળાં ક્યાં જઈએ;	
એ નાગર નંક્રીચીર કોને કહીએ.	૪૯
જો કહાવે જોખતાં મિત્ર હસીને;	
હું અટક્યા કુખજન સાથ ન આવ્યાં રસીને.	૫૦

પ્રીત કરી લપટાઈ ગયા એમ હરીનેર;	
મળી મથુરાં કરી ગાર ન આંખા ફરીનેર.	૫૩
વાંક કાઠોને વળગતાં સહ હરીનેર;	
ભુક્ષી શી વાતે ભગવાન ન આંખા ફરીનેર.	૫૪
અમો અખળાનું શું ગળું કહે હરીનેર;	
તે તમને ન ઘટે નાથ ન આંખા ફરીનેર.	૫૫
વાંક શો છે બિઠલા કહે હરીનેર;	
છેક ઈ ગમાએ છેક ન આંખા ફરીનેર.	૫૬
મારું જોખનાયું એજે ગયું કહે હરીનેર;	
હુંતો ક્યાં લગી રાખું ધીર ન આંખા ફરીનેર.	૫૭
જઠે ઠેક જોઈ ગયા કહે હરીનેર;	
આ નાગર નંદ્રીયોર ન આંખા ફરીનેર.	૫૮
આશાકે ધન આવીયો આ ખેનીર;	
પયો વિજળીનો અમઠાર મનડું રહેનીર.	૫૯
ખયેયો પિઉ પિઉ કરે આ ખેનીર;	
મદગાતા ખાલે મોર મનડું રહેનીર.	૬૦
સેજ પિઉડો સાભરે આ ખેનીર;	
વળી મંડયો વરથે મેહ મનડું રહેનીર.	૬૧
લોક જાળ મેં પરહરી આ ખેનીર;	
હું જાણી પ્રભુની પાસે મનડું રહેનીર.	૬૨

ધોરણ જે રાખી ધણી એ બનીર;	
હળુએ ન આંખા નાથ મનડું રહેનીર.	૬૧
કોઈ સંદેશ કહે મને એ બનીર;	
હરી આવશે આજ કે કાલ મનડું રહેનીર.	૬૨
આપાડે ના આવીયા એ બનીર;	
હો છવણ નંદકીશીર મનડું રહેનીર.	૬૩
આવણ વરસે ધરવડે તે સામેર;	
હવે આંખા એ માસાના હેન કહે કેમ આમેર.	૬૪
હરી કુબાળ સાથે ઝેલ કરે તે સામેર;	
વાસે મુકી વૃજની નાર કહે કેમ આમેર.	૬૫
સંદેશ ના કહાવિયો તે સામેર;	
તમે મોક યયા મહારાજ કહે કેમ આમેર.	૬૬
પહેરીડા કરે વાતડી તે સામેર;	
મારૂં પુરાણ બાહ્યું મેન કહે કેમ આમેર.	૬૭
વિકલે રાખ્યાં વેગળાં તે સામેર;	
થું નથી જાણતા નાથ કહે કેમ આમેર.	૬૮
હરી અતુર થઈ મુકી બધા તે સામેર;	
મધું જાણણાનાં આજ કહે કેમ આમેર.	૬૯
આવણ સુને હરી વીના તે સામેર;	
હો નામર નંદકીશીર કહે કેમ આમેર.	૭૦

ભાદરવો કહે ભાવ શું વૃજનારીરે;	
તમે જીત્યા નગજીવન હરી કું હારીરે.	૭૧
રમતા રાડ ક્રીષી કયે વૃજનારીરે;	
તમે ક્ષમા કરો અપરાધ હરી કું હારીરે.	૭૨
મનમાંથી વ્યાકુળ થઈ વૃજનારીરે;	
હવે ક્યા કરો મહારાજ હરી કું હારીરે.	૭૩
તમે કહેશો તે કરશું અમો વૃજનારીરે;	
પ્રભુ રમે રાખતા રોય હરી કું હારીરે.	૭૪
ત્રીકમજી તમે તજ્યા વૃજનારીરે;	
કેમ વરસે વરસાદ હરી કું હારીરે.	૭૫
અમો આહીર અંકાર તજ્યો વૃજનારીરે;	
તમોછો દીનક્યાળ હરી કું હારીરે.	૭૬
ભાદરવે ભુવર નવ મળ્યા વૃજનારીરે;	
હો નાગર નંદક્રીયોર હરી કું હારીરે.	૭૭
આશોમાં સખી આવશે વનમાળીરે;	
મારે પાશે હયા શું ભેટ આન દીવાળીરે.	૭૮
પ્રેમ દેખી ગોપી તજ્યા વનમાળીરે;	
હરી આજ્યા કહેવાયા આન આન દીવાળીરે.	૭૯
ગોપી સઉ હરખી પાછું વનમાળીરે;	
ધેર ધેર જંગળ ભાવ આન દીવાળીરે.	૮૦

ફરી ફરી મુખ નિરખતાં વનમાળીરે;	
સજી હરજી ઘેલી યાવ આજ દીવાળીરે.	૮૧
ગોપી પ્રેમે કરતી આરતી વનમાળીરે;	
ઘણી પેઝે હસતી આજ દીવાળીરે.	૮૨
મનોરથ પુરણ કર્યા વનમાળીરે;	
થયા તે ખારે માસ આજ દીવાળીરે.	૮૩
આશીમાં ફરી મળ્યા વનમાળીરે;	
સમે નાગર નંકડીયોર આજ દીવાળીરે.	૮૪

પેંદર નિથિયો.

પડવાની પાણ પ્રીત મતમત લુહીરે;	
મારા હરી વીના અંક વાત સરપે મુનીરે.	૧
ખીલે પાજે વેશ રહીહું બાળીરે;	
આ ધરમાં કેમ રહેવાય વાગે તાળીરે.	૨
ત્રીજી ત્રીભોવનરાય રાજ પધારેરે;	
હરી આવેને આપણે ઘેર હેત વધારેરે.	૩
ચોથે ચંચળ નાર ચતુરાં ચાલેરે;	
પેઠો વહેદરાનો વર્ષ દુખડાં ઠાળેરે.	૪
પાંચમના પડદા હરી શું રાખ્યારે;	
મારે પ્રેમરસ પીવા કાળ હરી રસ આખ્યારે.	૫

(૫૫)

છઠ્ઠીના લખીયા સેખ તે કેમ ટળશેર;	
મારે પેઢા ભવની ખીન આવી મળશેર.	૬
સાતમના સેતાપ હરી શું અમનેર;	
આ શું રહિએ મહારાજ લાજ નહી તમનેર.	૭
આઠમ આછવ થાય હરી હોય હેલીર;	
મારે શોળ જોખીયોનો સાથ રમવા ઘેલીર.	૮
નામે નમેરા નાથ નમેરા ના થઈએર;	
આ જોઠળીયું મેલી મથુરા ના જઈએર.	૯
દશમે દિન રાત દેડી મ.રા દોઝેર;	
બેર નાવલીયો રીસાય તે ધણું સાંઝેર.	૧૦
એકાદશાનાં વન મારે કુરવારે;	
શ્રી જમનાજીનાં ધ્યાન મારે ખરવારે.	૧૧
દ્વાદશીને હુઠકે દરસન દેજેર;	
મારા શામળીયા ભગવાન સનમુખ રહેજેર.	૧૨
તેરશના તો તંન હનારા ટૂટ્યારે;	
આ હરી હરી કરતાં હોઠ અમ્મરા સુખ્યારે.	૧૩
ચૌદશી તો મતુર નર શું વહાવારે;	
બેર રાધા સરખી નાર શું રીસવારે.	૧૪
પુનએ તો પંદર તિથો થઈ કહાવેરે;	
મને સેવડીએ સુગાં નીદ્રા ના આવેર.	૧૫

(૫૬)

પંદર તિથિઓ.

સપ્તિ પડવે તે પંથે આઠપારે, મહા વનના તે મારમ આઠપારે;
સાથે સીતાને લક્ષ્મણ બાળા, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૧
સપ્તિ બીજે મહીમાં બીરાજેરે, નવાં નદીઓ તણાં નીગ માજેરે;
રામ મેલી મયા રૂકું રાજે, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે.
સપ્તિ ત્રીજે તે વનની આડીરે, દશ કૃળ મગાવેછે હડાડીરે;
સારી યોભ સિતાબાની વાડી, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૩
સપ્તિ ચોથે કેવડિયો બહેકેરે, ફાફયો ફુફયો ને માથાં મહેકેરે;
બેચી લીલી લતાઓ બહેકે, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૪
સપ્તિ પાંચમે પોપટ પાળ્યોરે, પાંખ લીલી ને કંઠો કાળોરે;
મુખે રામ ભલુંતથો ભાળ્યો, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૫
સપ્તિ છઠે હેતરવાને આઠ્યોરે, કૂડા કપટિ રાવાણ સાથે લાઠ્યોરે;
જ મુખનો મરમ ખનાઠ્યો, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૬
સપ્તિ સાતમે શીઠરિ સમરવારે, વાડિ ભેળી ઉડાડ્યા ભમરારે;
રૂખ સાફિને ઉપાડ્યા ડમરા, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૭
સપ્તિ આઠમે એને નિહાર્યોરે, ખનુષ પરિને મરમસો માર્યોરે;
મમ મરતી વખતે પોઠાર્યો, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૮
સપ્તિ નોને તે નાંખ્યો તીરે, નાંધ વાગ્યોએ મરમ થરીરે;
વારે પાળે લક્ષ્મણ વીરે, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેરે. ૯
સપ્તિ દશમે કહે લક્ષ્મણનેરે, બેલી વીરો બાલાવેછે તમનેરે;

આડી આજી લીધીછે અમને, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧.
 સખિ એકાદશી અપવાશીરે, લંપટ લેવાને લાગ તપાસીરે;
 રાવાજી સિતાને લઈ ગયો નાશી, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧૧
 સખિ ખારશે હનુમ ત ખળી મોરે, ડેરી સંમુદ્રને પાર નિકળિયોરે;
 જઈ જોગમ પ ને મળીયો, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧૫
 સખિ તેરશે તંખાળું ભાગેરે, હાક હનુમાન કેરી વાગેરે.
 લકાપ લંકા ને ગઠમાં લાગે, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧૭
 સખિ મૌઢશે મિત વિચારી રે, કોજ વાંકાની રમી સાચીરે;
 રામે રાવાજીને નાખ્યો માઠી, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧૮
 સખિ પૂતમે પ્રભુજી આંખા રે, પાળ બચી મોતીડે વધાંખારે;
 માતા ઠઠીરાજાને મન ભાંખા, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧૫
 સખિ પંદરે તક્યો ધઈ પુરી રે, એમાં એકે નથી અધુરીરે;
 આત્મારામની વાણી મધુરી, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજોરે. ૧૧

મહીના.

કારતક મહીને મેલી ગયા, હરજી હૃદયમાં રાખ્યા દયા;
 ગોકુળ કેમ કરી રહેવાય, વાલમ વહેતા પધારજોરે. ૭૬.
 માગશર મહીનેરે માહાજતાં, હરિને આંગણિએ બાલાવતાં;
 કરતાં વાહાજપણાની વાર, વાહાજમ વહેજાં ૨
 પાશે પ્રભુ ગયા પરદેશમાં, મેલી અપ્પળા બાળવેશમાં;
 સુતાં સેજે નવ શેઠવાય. વાજમ ૩

માથે મોહનજી બહુ સાંભરે, ગોપીની આખડીએ આંસુ ઢળે;
મુનો વાહાણા વિના સંસાર. વાલમ૦ ૪

ફાગણ મહીને વન કુચી રહ્યાં, રમત રસીયાની ભુલી ગયાં;
રશિયા શેણે ચઢાવો વીસ. વાલમ૦ ૫

ચૈતર મન અંચળછે માહરું, હુંતો દયાનધર પ્રભુ તાહરું;
ધડિ એક જુગ ખરાખર જાપ. વાલમ૦ ૬

વૈશાખે વાટડીયો શોધી વળી, પાતે આલે પાવડીએ ચઢી;
મુના જગ જામનાના ઘાટ. વાલમ૦ ૭

જ્યેષ્ઠ જીવન જોવા નીસડી, સંભળા સાણગારી વીસડી;
ગિરધર ધડિએ નવ રહેવાપ. વાલમ૦ ૮

અષાઢે છે આશા વૃજ નારને, મોહન મનમાં વાત વિચારને;
પ્રીતમ આવે રહેશે પ્રાણ. વાલમ૦ ૯

શ્રાવણ શેરડીયો શોધી વળી, દીઠી મેં ન તમારી મંડળી;
મેં નવ દીઠા નંદકુમાર. વાલમ૦ ૧૦

ભાદ્રપદ ભારવે ભાવી રહ્યાં, વાહાણા વચન તમને શાં કહ્યાં;
વિનતા જુએ તમારી વાટ. વાલમ૦ ૧૧

આશી મેં જાણ્યું હી આવશે, તપાસે દીવાળી ભાવશે;
દીપક થાશે ધેરધેર. વાલમ૦ ૧૨

નંદના કુંવર છેલ છાંતીલા છેલજો,
પાતળિયાજી પાત્રવ મારો મેલજો,

(૫૯)

આગાને દુઃખન પિત્તા દેખશેજો,
 દેખીને શું કરશે દુઃખન ચોકજો,
 ઘણું સ્થીના પછાતા લઈશું રોકજો,
 તારા સમ જો તુલને કરું અપજાજો,
 અપજાના મન અલખેલા શું જાણીજો,
 મસ્તાનો થઈ શ્રીગોકુળમાં ગાહાણીજો,
 અમે તે જઈને કંથરાપને કકીશું જો,
 કંથરાપ શું કરશે અમને આજજો,
 હેર અમારે વૃદ્ધવનનું રજ્ય જો,
 છાનું નયા જોઈશું બધા જગમાંજો,
 જગમાં જાણ્યું જાણ્યમાં અવતરિયાજો.
 છાનામાના ગોકુળમાં ઉછરિયા જો,
 રૂગનાપના રતામીજી તમને ઓળખ્યાજો.

માઈ સોનાનું છે ખંડુર; છેત્રં માઈ રૂપાની હોળીર; છેત્રં
 કુંતો સંશવર પાણી ગઈતાર; છેત્રં મને કાળે બળદે મારીર; છેત્રં
 મારા આછા સાણુ ફાટ્યાર; છેત્રં એ ગોકુળ બામના દરજીર છેત્રં
 મારા આછા સાણુ સાંધેર, છેત્રં માઈ સાસુ ન જાણી શીંપાર; છેત્રં
 માઈ નહું ન જાણી આટ્યાર; છેત્રં માઈ જાણી ન જાણી ટાંકાર છેત્રં
 તારા સાંધાનો સંધેર, છેત્રં તારા આટ્યાનો રૂપેર; છેત્રં

અમડો મમડો કારેલી.

૭૬.

તમને કઈ વહુ ગેરાં ગમશે રાજ; અમડો મમડો કારેલી.

અમને રૂખીવહુ ગેરાં ગમશે રાજ; અમડો મમડો કારેલી.

એ ઠાંગણીન શું કરશે રાજ, અમડો મમડો કારેલી.

એ ઠાંગણી કામાણગારી રાજ, અમડો મમડો કારેલી.

એને ઊંચા ઊંચી મેડીચેબસારશું રાજ, અમડો મમડો કારેલી.

એને ઠાપલો ધરાણું ધાલશું રાજ, અમડો મમડો કારેલી.

નહિ મેલુંરે નંદલાલ છેડેલો નહિ મેલું;

તારે છેડેલે મંચા ચાર, છેડેલો નહિ મેલું.

૭૭.

સાત પાંચ ઝોપિયા ટોળે મળીને, વચગાં કાનડ કાળોર;

કાળોરે પાણી કામાણગારે, એની આંખલડીનો સાળો. છેડેલો ૧

વાંકી મેચે પાંચડીને, કાને જુકાં માતીર;

જેનો વર વરાણાગીચો, તેની ખાપડી હીંડે રાતી. છેડેલો ૨

કચકડાની ડાબકીને, માંહિ ભરીછે મેશર;

જેનો વર વરાણાગીચો, તેની ખાપડી કાળી મેશ. છેડેલો ૩

કુળાં પિરશું કાતરિયાને, આંખા પિરશું ઘેળીર;

મન બાવાસોટ મગજ પિરશું, પિરશું પુરાણપોળી. છેડેલો ૪

મુંખાઈની ઊંચી નારી, ઘોળકડી ધુતાશીર;

નકિયાદીનું નાક વરાણું, સોરઠડી બપીહારી.

છેડેલો ૫

(૬૧)

ગરબી.

કરમજ વડુ કહે કયન થશે મુજ કાનરે, કસુંબાળ;
આ આંતરનાં શું આણિછાં અભિમાન મારા કસુંબાળ;
તમે તમારું અપે આપ વખાણિરે કસુંબાળ;
આ ધરનારીના જરિયે ગુણ ન જાણિ, મારા કસુંબાળ;
છે આર દિવશની કૃત તમારી ચટકારે, કસુંબાળ;
આ કુસા ગમે તેમ પણ તે જાણે ફટકા, મારા કસુંબાળ. ૧
કહે કસુંબા કામનિ સુણજો કહેણર, કરમજવડુ;
આ નેણ નચરિ શું વેડુ વદા કુખદેણ, મારાં કરમજવડુ;
ગુણ તમારા યોરી નથી અજણપાર, કરમજવડુ;
આ ચટકાએ વશ ચઉદ લોક કરી જાણ્યા, મારાં કરમજવડુ;
ફટકો કે નહિ ફટકો ફાવે તેમરે, કરમજ વડુ;
આ આખી આજમ અમને ઇરછે ખેમ, મારાં કરમજવડુ. ૨
ખેમ ઇરછે પણ કાયા સર્વ કહેછેરે, કસુંબાળ;
આ તમ અખજાને પાકો રંગ રહેછે મારા કસુંબાળ;
નેણ નચાવી તિલુવન તાપે કીર્ણરે, કસુંબાળ;
આ ચટકાએતો વીખ હજાહજ પીર્ણ, મારા કસુંબાળ;
ફટકો કે નહિ ફટકો એ શું ફાળ્યુંરે, કસુંબાળ;
આ ઉલટુ એથી માથે લાંછન આળ્યું, મારા કસુંબાળ. ૩
લાંછન આળ્યું શીરા તમારે લોહ્યરે, કરમજવડુ;

(૬૨)

આ પ્રમદા જાતી પાણી પીતાનું જાયું, મારાં કરમજવડું;
 પાકા રંગ રહ્યો તેમાં શું પામ્યારે, કરમજવડું;
 આ કાચે રંગે જગત જાણમાં જામ્યા, મારાં કરમજવડું;
 હો જાણ જુવાનો સર્વ અમારા જેતેરે, કરમજવડું;
 આ કાચે રંગે રહ્યાં અમે રંગરેતી, મારાં કરમજવડું. ૪
 રંગરેતી કહેવાજા જાને રણિયારે, કસુખાણ;
 આ તમ વિશ્વાસે હાથ રહી પછી ધણિયા, મારા કસુખાણ;
 કાચે રંગે જામ્યા ત્યાં શું જોરે, કસુખાણ;
 આ સોંધે ભાડે સિંધુર હારાનેર, મારા કસુખાણ;
 પાણી જાયું પાણી મોંઘા તમથી મુજરે, કસુખાણ;
 આ કહેતી નથી સાંભળતાં પ્રગટે શુભ, મારા કસુખાણ. ૫
 ઉપરનો જો રંગ વિસેહો રાતેર, કસુખાણ.
 આ તેજ તમારો દમડીયા વેચાતો, મારા કસુખાણ;
 અંતરનો ઉમળકો મારો રંજરે, કસુખાણ;
 આ સદાય સમજો પિયુષ મને પ્રસંગ, મારા કસુખાણ;
 કર્યા કસુખા વળતી વાંધે વેરરે, કસુખાણ;
 આ અંતરને ઉમળકે લીજા બહેર, મારાં કસુખાણ. ૬
 ખરદ ખરા પાણી તમ માંછી શો માજરે, કસુખાણ;
 આ સુખ ગચ્છેપઈ કસુખા મોહનલાલ, મારા કસુખાણ. ૭

(૬૩)

માખિયે ।

મીઠડાં ગોરસ લ્યો ગોરસ લ્યો, હારે તાર ગોરસ લાગે છે મીઠું;
હારે એવું બાપ જનમારે નથી રીઠૂર, મીઠું
દરિયા કાઠે નીપજે, નહિ સાઠે નહિ જોઈ; માથે બાઈએ
મને મોકલી, ગાંધી બાપ વસાણું જોઈરે મીઠું (મીઠું)
શોળ વરસની સુંદરી, ચાલી કાટ બળર; પરણ્યો બાપ ને દી-
કરે ભોગરી, એનો ચતુર કરે વિચારરે. મીઠું (પાવલી.)
આ અર્થેતો અર્થે પ્રમાણે, સાંભળ એમા ખુંટ; જગતતો કોઈ
માનશે નહી, પણ કામની કેરે ઉંટરે. મીઠું (કામવું ને જાટર.)
માથે મારે મોઢે ચરે, પેટમાં ન જાય દાણી; એ સમસ્તા ન સ-
મજેતો, પરાઈ બેટી શીદ માણીરે; મીઠું (વીંધણી ને હ્યોડી.)
ફાફળ પંદી વજરપર ડાંડી, વજર કુંભારે ધડી કાંડી. વજર
મેળવ્યાં જમ્યાં મહી, પ્રમદા પુરૂષને પેટ રહીરે. મીઠું (સોપારી.)
ફળવદ જાળે સુટાકણે, વઢોરજો ફળવરને ફાગ; પણ એક વ-
સ્તુ એટલી લાવજો, હોય જને માથે ચાર શોખરે. મીઠું (લવંગ.)
વાકો વાકો કેડ હનાવે, દરમાં ધાસે ડાંડો; કાચાં રતન પેદા કરે
એ ડાહ્યો હશે કે ગાંડોરે. મીઠું (કુંભારનો આક.) પાટણ પેટી
બે મુખી, નાચી જ નાચે નામ; તે નરને ચાહે ધણું, એને છેલ
સંગાથે કામરે. મીઠું (સુડી.) માથા કેરો ગોફણી, હાથા કેરો
હાર; દહાડે કહેલીકરો, એને રાતે કહે બરથારરે. મીઠું (સાડસો.)

(૬૪)

જને થર પવન ના સંસરે, જોની છાંપ ન બેસે કોપ; તે કૃળ
તો મોઢાવજો, મારે એકાદથી વૃત હે પર. મી૦ (શ્રીકૃળ)
અંગ કાળુ દાંત ઉજળો, આંધ્રે ધેનર આજ; સાસુ વહુને દીકરી,
એ તણનો એક ભરથારે, મી૦ (ચુડો.)

સલામ.

અમે અમારે ઘેર જઈએ ભાઈ રામ રામછે;
આ બોલ્યું આહ્યું માફ ખીજી શું કહીએ.
આ કાગળ હોયનો વાંચીએ ભાઈ રામ રામછે;
આ હરી ગુચ્છ વાંચ્યા ન જાપ ખીજી શું કહીએ.
આ કુવો હોયતો ગાળીએ ભાઈ રામ રામછે;
આ સમુદ્ર ગાળ્યો ન જાપ ખીજી શું કહીએ.
આ ગાનારીને ધરયોળા ભાઈ રામ રામછે;
આ ઝીલનારીને ચીર ખીજી શું કહીએ.
આ સાંભળનારને સાલજોડા ભાઈ રામ રામછે;
પેલા ઊંધાને એ લાત ખીજી શું કહીએ.
પેલા ઉભાને સલામ ભાઈ રામ રામછે;
પેલા સુતાના કુટ્યા કાન ખીજી શું કહીએ.
આ ગરબા જે કોઈ ગાયે ભાઈ રામ રામછે;
તેનાં મન ચીતવ્યાં કૃળ પાશે ખીજી શું કહીએ.

—ૐૐૐ—

(૬૧)

આણી તેડે ગંગારે, પેલી તેડે જમનારે, વચમાં સરસ્વતી નદિ વહેછે;
 સોના ઘડુધારે, રૂપજા ઘડોણીરે, સિતાવેલ પાણી સાંચર્યા;
 રામડી ન પહોંચિરે, ઘડુધા ન પુષ્કરે, કુવાની તેડે ઉભા રહ્યા;
 સોનાની જેડીરે, રૂપજા ઘડુધારે, રામચંદ્ર રમવા સાંચર્યા;
 કાણુ રામની ખેડીરે, કાણુ તારું નામરે, કઈરે નગરીની ગરાશણી;
 કાણુ રામના ખેડેરે, કાણુ તારું નામરે, કઈરે નગરના ગરાશિયા;
 હારયનો ખેડેરે, રામચંદ્ર નામરે, અજ્ઞેયા નગરીનો ગરાશિયા;
 જનકની ખેડીરે, સિતાવેલ નામરે, હુલ્લખેલું ખાળ કુંવારડી;
 પાનનાં ખીડારે, સાન સોપારીરે, લગ્ન નિરધારી વહેજા આવળે.

લાડો લાડી જમેરે કંસાર, કે ઉપર વેવાઈ ટળવજેર;
 દિકરી મને આંગળડી ચટાડ, કે કંસાર કેવો ગળ્યા લાગેરે.
 લાડો લાડી જમેરે કંસાર, કે ઉપર વેવાણુ ટળવજેર;
 દિકરી મને આંગળડી ચટાડ, કે કંસાર કેવો ગળ્યો લાગેરે.

એક આરા ઉપર આવીરે, એતો લાડડી થઈ અમારીરે;
 એતો અમારાં કહ્યાં કરશેરે, પેલા વેવાઈના ખાલ પુઠે ખરશેરે.
 એક આરા ઉપર આવીરે, એતો લાડડી થઈ અમારીરે;
 એતો અમારાં કહ્યાં કરશેરે, પેલી વેવાણુના ખાલ પુઠે ખરશેરે.

(૬૬)

છાંપા હાથ પરેશ લેજે,
મારું માણસ મેલું પાશેરે, મારું રતન રજે ભરાશેરે;
હૈયા તારે તે હાથ ખસે ભર્યો, મારી લાડવાઈના હાથ હીરે જડાય

આંખા ઉન્હાળાના દંત કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી;
તારે ખાપ ધરાણે મેજ કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી. ૧
આંખા ઉન્હાળાના દંત કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી;
તારી માને ધરાણે મેજ કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી. ૨ ૬૦

હળવે હળવે પુએરે, મોટા તોપા, ખાળા વરને વાગેછે સાઠી ચોખા;
રવઈચોરે રવઈચો વર પોંચે તે ભવઈચો.
અઢયાડીરે અઢયાડી વર પુએ તે ખિલાડી. ૬૧ પાદી.

સોળ વરસના સોમઈપાને ફેરા ફરતાં નાવડચારે;
આટલી સરખી નાહાની બનને ફેરા ફરતાં આવડચારે.

લાડો તો કુચે કુચે મંડણેરે, લાડીને કંસાર નવ ભાવેરે;
લાડો તો કુકાળમાંથી આંચેરે, લાડીતો સુકાળમાંથી આવીરે.

પાટલા દોરે પાટલા દો, પાટલા ન હોયતો સુતારને જાઓરે;
સુતારની ખઈયરે પાટલા દો. ૬૨ પાદી.

(૬૭)

પત્રાળાં દોરે પત્રાળાં દો, પત્રાળાં ન હોયતો પત્રાળાંને જાઓરે;
પત્રાળાંની બધંયરે પત્રાળાં દો.
પાણી દોરે પાણી દો, પાણી ન હોયતો પાણીને જાઓરે;
પાણીની બધંયરે પાણી દો. (૪૦)

ડુંકે વાગ્યોને જાણકર ઉપડ્યું ઝરમરીયા ઝાલા;
આવી છે અમદાવાની ફાજરે ઝરમરીયા ઝાલા;
ઘેરયું છે ઘોઘા ગમરે ઝરમરીયા ઝાલા. (૪૦)

તને કાણે કહ્યું તું બાલ, ધાંચી મોચીનારે;
હવે નહીં બોલુંરે જીજી, નાક વઢાયુંરે જીજી, ચુના ચોપણારે જીજી;
જાપ મેં મારીરે જીજી, ભુત કીધીરે જીજી. (૪૦)

એક ટકાનાં પાન મંથાવોરે, પેલી વેવાણના હાંત રંગાવોરે;
એના હાંત કાળાને હોઠ રાતા; છીનાળવહુ મેલો પાતરના ચાળારે.
એને જોળ લાગે છે ગળીયેરે, એને જોઈએ ઇંગરેજ બળીયો; છીં
એને માથે પીતળનું બુંડુંરે, એને આંચું ઇંગરેજનું તેડું; છીં
એને માથે છે કાચની ડુંડીરે, એને આલી ઇંગરેજની હુંડી; છીં.

સોનાનું સજેકું ને વાંચે ઉડ્યું જાપજો;

વેવાઈ તારે નાક વઢાયું જન ભુખી જનપજે, ઇત્યાદી.

શિશૈર્નારે સુત્રતાન, પાટણનારે પરધાન,
 ઓરશિયો ઘડી લાવરે આરસપટ્ટાણનોરે;
 એરે ઓરશિયે સવાગાણ સુખડ, અંધમાણ કેસર,
 રાણીરે રત્નદેતા વરને છાંટણારે.
 રાણીરે રત્નદે હાર સોવરાવોરે, તમ પેઢીડા લાલ છડે રમેરે;
 લાલ છડે રમતાંરે, પાસલા ઢાળ્યારે, રતન ક્યોળે દીવડો અમમમેરે.

રે લટકાળી તેજણ હંસાવરણી. ૨૬.
 પાટણયા ઘોડી તેજણ આવી, આવી અમારસે દેશ, રે લટકાળી
 કિયેભૈએ ઘોડીને આવતાં દોડી, કિયાભાઈ વધામણિયા હોય; રે.
 કિયેભાઈયે ઘોડીનાં મુઝ કરાવ્યાં, કિયેભાઈ અરચેલે દ્રોણ; રે.
 કિયેભાઈ તે ઘોડીને આરડે અંધાવે, કિયેભાઈ નીરે નાગરવેલ; રે.
 કિયેભાઈ તે ઘોડીને જુત શિવડાવે, કિયેભાઈ અરવાર હોય; રે.
 કિયેભાઈ તે ઘોડીને અરેશ કરાવે, કિયેભાઈ ઉસરડે લાલ; રે.

૪૦

કુંક છાંટી કંકાતરી મોકલે, કોડે કહાવે સુભદ્રાજી જન;
 વીરા વહેલા આવજો. ૨૬.
 શ્રીકૃષ્ણ બળદેન બે અંધવા, તમ આવે થયે સુખ એન; વિરા.

(૬૬)

ભાઈ ભત્રીજા સરવે શોભાવેછે, છે પવિત્ર પિતા વસુદેવ; વિરા.
 જગત જનેતા દેવકા ને રોકણી, આવજો રવિ મળી તતમેવ; વિરા.
 પનોનો પિયર પરિવારજી, જોતાં વાંચેછે ઝાંઝે સનેહ; વિરા.
 દુરખ દનશે સડે દેહના દેખતાં, દશદેવમાં વખાણી શે તેહ; વિરા.
 ભય ભંજન મારીરે ભાભીયો, સોજ સદૃશ ને એકસો આઠ; વિરા.
 રૂઢી રૂકમણી ને રવતિ, જુગ્યા ઠાકારજી કેરા ઠાઠ; વિરા.
 વેદવંતા વિપ્ર સાથે લાવજો, બીજી વર્ણ કૃતમ તે અપાર; વિરા.
 રોંગે જનાવ સરવને લાવજો, ભય જળના તારણ તરનાર; વિરા.
 મેના પ્રેમશું પગરાજી માંડીયાં, રૂંડે જગત રચ્યો રાજ સાય; વિરા.
 પાંચ પાંડવ છે વિરા તમ તણા, તેનું જોમ કહ્યાણજ હોય; વિરા.
 તમ વગર મારેતો કોઈ નથી, ધર્મવંત ને ગુણના છો ધામ; વિરા.
 વિરા વેગે વેડુવેતા પથ રજો, તમ આવેશી સરજો કામ; વિરા.
 એક જીહ્વાએ ધ્યમ કરી વર્ણુકું, શેષ સરખા ન પામે પાર; વિરા.
 થોડું કહાવું ઘણું કરી માનજો, છોજી નોધારાના આપાર; વિરા.
 પાંચી પતંગા વહેજા પધારજો, કાંડે કુટુંબ સેઈને સાય; વિરા.
 કંકાતરી લાખીને કહાવિયું, આપ પવિત્રજો વિશ્વનાથ; વિરા.
 મારા સમરાને ડગલાને કાઢિયો, મારી સાસુને દેહણી ચીર; વિરા.
 મારા જીન લાવે જોડ થોતીયાં, જોઠાણીને જીરનાં ચીર; વિરા.
 મારી દિયરને લાવે વિરા થામરી, હેરાણીને છાપલ ચીર; વિરા.
 મારી નાણુને લાવે વિરા ચુંદડા, નાણુજીને પેટેરવા ઝજ; વિરા.

મારી ઘેડીને લાવે વિરા ઢિંગજાં, કુવરિયાને રાતડી મોળ; વિરા.
 મારા કુંખને લાવે વિરા ક ચળી, પાડોશીને નાળીપર જોડ; વિરા.
 મારે અર્થે લાવે ધરચોળડાં, માથે બન્નાસ ભમરના મોડ; વિરા.
 વિરા ધરના ધણીને ઘોળે હંસજો, જોનાં મોતીકે જડીત પલાણ;
 વિરા એટલી સંપત હોયતો આ વજો, નહિતો રહેજો તમારે ઘેર; વિ.
 મારો જઠ આંચો જઠાણી સોતો, એક નાંચો માડી જાયો ચીરક્રિ.
 હુંતો જોયો ચુંડું ને નીચો ઉતરું, હુંતો જોઉં મારા ચીરાની વાટ; વી.
 વિરા કયા ગાળ્યોને કયાં ગરવડ્યો, કયાં વરસ્યે અસાડીકો મેહ; વિ.
 મારો નાણદી તે મસરજાં ખોતીયાં, ભાભી નાંચો તમારો ચીર; વિરા.
 મારો દિપર વધામણી લાચીયો, ભાભી આંચો તમારો ચીર; વિરા.
 વિરા દ્વારકાંગળ્યોને ગોકુળ ગરવડ્યો, હરલી નારયુ વરસે મેહ; વિ.
 હવે રણમાં તે ભાલા ઝનક્રીયા, વળી ઝગક્રીયા ધારીડાંનાં શીંગ; વિ.
 હવે ઝગક્રીયા વિરા માથે મેળીયાં, હવે ઝગક્રી ભાભીનાથે છાપ; વિ.
 વિરા આંચોને વાડી એ જીતયો, માતી ખેતીને તેડયા જમ્યો. વિ.

પીઠી પીઠી ચોગોર પીનરાણી, પેટલી પીઠી મડચેર મારા જીવાવરને;
 ઉતરતાને મડચેર પેલી છોડીને, પાકાં તેજ મડચેર મારા જીવા
 કાયાં તેલ મડચેર પેલી છોડીને, પડતી કેડી આચેર મારા જીવા
 ગોટજોને ચુસચેર પેલી છોડીરે.

(૭૧)

જીરે આજ મેંતો અડદા પરવત નોતરણા,
અડદા તમે તો મારે પાપડ વણવા જોગ;
મારે સજન મેળાવો જો મળ્યો.

જીરે આજ મેંતો ઓળા પરવત નોતરણા,
ઓળા તમેતો મારે વડીયો મુંકવા જોગ;
મારે સજન મેળાવો જો મળ્યો.

હતપાદિ.

મહુસાંતી વેળા જોશી શીશાઈ ખેઠા, સસરે મનાવેતો મનાઈ;
ઓ લાડણી આજા ધુબટ વહુને વાલેરા લાગે.
કહોતો વહુવારું તમને તુશીઓ બડાવું, તુશીઓએ રતન જડાવું;
ઓ લાડણી આજા ધુબટ વહુને વાલેરા લાગે. હતપાદિ.

લાડણી તે પાન ચાવેને રસ ઢોળે, લાડણી તે વળી વળી પાછું જીવે;
જાણે મારા આપા સાથે આવે, જાણે મારા સંસારના રંગ રાખે;
લાડણી તે પાન ચાવેને રસ ઢોળે, લાડણી તે વળી વળી પાછું જીવે;
જાણે મારી માડી સાથે આવે, જાણે મારી સાસુનો રંગ રાખે;
હતપાદિ.

એક લીલી તે લીલી લીલડી,
એક લીલીનાં જડીત પજાણુરે જગ લીલડી.
એક અમઠાવાઠ ગામને જોઈરે,

માત્રી જનનનાં ધયાં હમસાશરે જગ લીલડી,
 મારા સોપ ઘોડાને ખસે હાથાયા,
 મારા હાથો દેખીને વેવછ ખી ગથો;
 માત્રી કેમ કહી રહેશે જાગરે જગ લીલડી.
 મારા ક્રીયા ભાઈએ સાનમાં સમજાવીયા,
 મારા મગનભાઈએ સાનમાં સમજાવીયા;
 તમારી ભણેડી રાખીશું જાગરે જગ લીલડી. ઈત્યાદિ.

કુંવર હેસો દેઈ ઘેડે ચડીયા, એમના વેડુંગે ખાસકા પડીયા.
 ફહી દુધનાં ગોરસ ખાટાં, એમના વેડુંગનાં હુછયા ફાટયા;
 ફહી દુધનાં ગોરસ ભગ્યા, એમના વાહાલાનાં હુછડા કશયા.

તુતો જગ જગરે જમઈડા કજવો, તાત્રી માએ ન પીરચો કલવો;
 તાત્રી સાસુએ પીરસો કલવો, તાત્રી સાસુ હુછયાની ભાળી;
 તને ધીમાં તે રાખશે ભાળી, તાત્રી માડી તે હુછયાની કપડી;
 તને મીઠું નહી મેલે ચપડી, તાત્રી માડાને આવડો શો મચકો;
 તને ગોળ ન આપે કદી લચકો.

માત્રી ઊંધણ વેવણ જાગરે, તારા ઘર પછવાડે થઈ રહ્યો છે મોરરે
 મારા પગ સુણીને યયા પાંખસા, પેતી વેવણને મેઝ ગયા જાંગલા

(૭૩)

સામે ખુણે ડામચી ચો ઢાલેરે, ત્યાંતો ખાસો ખીજાડા ખાલેરે;
ખાસો કહે ખીજાડો પાઉ, ખાજઠ તજે પેશી જાઉ;
કાળીચો કંસાર ખાતો જાઉ, નકીતો ધરનો ઉંદર પાઉ.

લાડી આપી પાડી આપી, જનઘયાની માડી આપી;
તેાય જડયા માંડયા હેડેરે.

અમે આઝ્યાંતા રંગજેર રમવારે,
અમે આઝ્યાંતાં રૂખી વહુને લેવારે;
અમે આઝ્યાંતાં રૂખી વહુને જોવારે,
અંના જોયામા થું જોશારે.

તાંખા કુંડીતે નગર સોઝાંમણી,
માફી ભરીપારે ગવરીનાં ધીઅ;
સાહેલીનો આખો મોરીઓ.
મારા કીયા ભાઈનાં વાજિંત વાગીયાં;
મારા મગનભાઈનાં વાજિંત વાગીયાં;
પેલા વેવાઈનારે પડ્યારે નીશાન, સાહેલી
મારા કીયા ભાઈની મેડીએ દીવા બળે,
મારા મગનભાઈની મેડીએ દીવા બળે;

(૭૪)

પેના વેવછને ઘેર ઘેર અંધારા. સાહેલી૦ ૬૦

એના ઘરમાં નથી કાંઈ વાંસ વળી,
એના ઘરમાં નથી કાંઈ ધારપણી;
એના ઘરમાં મગનીયો મડલો માલે,
પેના બાજા ખીયારાનું કાંઈ ન માલે. ૬૦

છોડી તારૂં અણવર પાછું વાળ, અણવરિયું લલમણું રે.
પગ ભરૂં જોયું તારે લુલું દીકું, અણવરિયું લલમણું રે.
આંખ ભરૂં જોયું ત્યારે કાણું દીકું, અણવરિયું લલમણું રે. ૬

એના ઘર પછવાડે છટરે, એને દીકરી જણવાની રીતરે;
એના ઘર પછવાડે આવળીયો, એને દીકરી જણવાનો વાવળીયો.
(૬૦)

શાવણ નદીએ આગ્યાં પુર ભાગો રથણારે;
પેનો વેવાઈ તણાયો જળ ભાગો રથણારે;
મુંકુતો ધરમોળ જળ ભાગો રથણારે;
બાંધુનો બંધાઈ જળ ભાગો રથણારે;
તાણનો તુટી જળ ભાગો રથણારે.

(૭૧)

બાળીમાં પરવાળું નાચે ભમરારે, વેવાઈનીતો ખાઈપરી નાચે ભ૦
બડીછેતો ભલી નાચે ભમરારે, થાળીમાં પરવાળું નાચે. ભ૦

કાયાની દોરડી વાણી વળે ભજ ખાઈ ભજરે,
પહેલી પટલાઈ પિતાંબર કરે ભજ ખાઈ ભજરે,
કિલાશાના નામના કીડા મરે ખાઈ ભજરે,
પાપનાં પગલાં પુછ્યો ભરે ભજ ખાઈ ભજરે,
રૂખી વહુના નામની વાણીવણે ભજ ખાઈ ભજરે. ઇત્યાદી.

મારે ખારણે તળાવડીરે છખછખીયાં પાણી,
આવતી વેવાણુ લપશી પડીરે છખછખીયાં પાણી,
શેક હા શેક હા શેક હારે એની કેડ લચકાણી,
શેકના વતીનો ડામ હારે એની કેડ લચકાણી,
પાણી આપો પાણી આપો પાણી આપોરેએની કેડ લચકાણી,
પાણીનીવતીનું એને મુનર આપોરેએની કેડ લચકાણી. (૪૦)

જાયે ટીખ બંદી કેસર જનીરે, લોટ પડ પરસુબી કેસર જનીરે.
લોટે લોટે થુલુ કેસર જનીરે, વેવાઈની આંખમાં ફુલુ કેસર૦
એ ફુલુ કેમ મટશે કેસર જનીરે, ઉન્ડાળે ઓગળશે કેસર૦
ખીજ આંખમાં પડશે કેસર જનીરે. (૪૦)

(૭૬)

ઠોઠ બહામનુરે જાંટ વસાવ્યું, એરે જાંટરે કોણ કોણ મરીયું;
એરે જાંટરે નસંગ મરીયો, આંગળ મરીયો પાછળ પડીયો;
એટલે આરીરે બર્ધપર ખાઈ ખમા ખમારે ભર્ધપા ભર્ધર;
ખાપ કહીનેરે ખક્કો લીધો, ધણી કહીનેરે ખક્કો દીધો;
ખંખરીનેરે આગે લીધો;

મારાં ડાહ્યાજારે ગાંડા કેમરે વેઠાય મારા પુણ્યગંડ ડાહ્યા,
મારા મોનીજાત ડાહ્યા, મારા હીમતજાત સાડા સાત ડાહ્યા;
મારાં ડાહ્યાજારે ગાંડા કેમરે વેઠાય, પેસો હીરો ગાંડો.
પેસો વેવઈ ગાંડો પેસો માંજુકારે અખપુમ ગાંડો.

ગણિય પાટ ખસાડીએ, ભજાં નીપજ પકવાન;
સગાં સંખંધો તેડીએ, જો પુણ્યા હોય મોરાર.
જને તે આગણી પીપજો તેનો તે ધન અવતાર;
સાંતિ સવારે પુજીએ, જો પુણ્યા હોય મોરાર.
જને તે પેટ ચાર દીકરા, તેનો તે ધન અવતાર;
ચાર વહુઓ પાએ પડે, જો પુણ્યા હોય મોરાર.
જને તે પેટ એક દીકરી, તેનો તે ધન અવતાર,
સાંચ્યાં સુંચ્યાં ધન વાવરે, જો પુણ્યા હોય મોરાર.

સુરત શેઠેરની ગુલરી સમીસાન ભરાપરે;
 અમુઅખ ટોપી વાપરી, જુનાગઢનાંરે મોતી;
 ટોપી પર મોતીના લુમખાં, ઉપર જડીપાછે હીરા;
 પેઢેરા પેઢેરા ખલ્લપાર જાડકા, લાંબા તમારા ચીરા;
 હેડી પેઢેરી ખલ્લપાર સાંચા; ભાભી જોવાને જાપરે;
 ભાભીનાં મનરે પ્રસન્ન પપાં; હાઈ ફરખ ન ગડાપરે;
 કુલડાં ફેરી વાડી, લાંબો વનમાળી;
 ભાભીનાં મન મોહીએ, લાહડાને સોહીએ;
 જુઓ જુઓ ટોપી અવનચી, એનાં લેતમ તામરે.

હરતનાપુર પછી પત્રજ આળ્યું વાસુદેવે તે પોતે વંચાળ્યું;
 માતા દેવકી કહે તતજાણ જાણું જીવાળને મેઠજોને મોસાળે;
 મોહનજીને મોહજીને મોસાળે.
 અળભદ્ર આંધવનીરે જોડ, તમે તેડી આસો રણછોડ;
 જમ પોરોયે ખનીજના ઢોડ, જીવાળજીને મોહન
 તેડી આસો આપવ અઠરડ, સાથે જાવ્ય સધળા સુર
 નથી હરતનાપુર કાંઈ ફર. જીવાળજીને મોહન
 ઉમસન એણી પેરે આસો, નહીં ધરમ તણે ઢોઈ તોયે;
 જાણું સગારે સંબંધીને ખાસે. જીવાળજીને મોહન
 શીફળાળ કેહે મારે જાણું, કાંઈ સગાં સમોતારે પાણું;

(૭૮)

પોડવો ઘેર પથરાણુ આળ્યું. જીવાણુજીને૦ મોહન
વીચીય વચ્ચે લીધાં અતીસાર, ચીર ચુદડી મુક્તાકારઃ
ખીજી સાથે લીધાં રાણુગાર. જીવાણુજીને૦ મોહન
રથ રેવંત ઝાઝમાળ, ઘેરી કોઠે પુષ્પમાળ;
આતી પોરપાછે દીવ કપાળ; જીવણુ આવીપારે મોસાળે;
મોહન વર આવીપારે મોસાળે.
આવી પોરપાછે અંતરજાળી, ધરમ રજો શોધનામી,
મળ્યા મેઢેતા નરસેજપાનો સ્વામી, જીવાણુજી મોહન

એક વેરવાઈને ઘેર હરની કુલે, નારી કુંજર ડોલેર,
પરણે મારી અવરમગેરી, પાટ ખેઠી ખાલેર.
એક વીનવુંરે જોશિતા ખેટા, કહ્યાં હમારાં સુણજેર;
એક જોશ જોજને મહુરત જોજ સરસાં લગન લાવજેર.
પરણે મારી અવરમગેરી પાટ ખેઠી ખાલેર.
એક વીનવુંરે જોશિડાના ખેટા, કહ્યાં હમારાં સુણજેર.
એક ઘાટડી લાવજેરે ચુંદડી લાવજે, સરસાં ખાંટ લાવજે.
પેરુરશેર મારી અવરમગેરી, હાડકાં મારાંહીસેર. (૬)

તુતો ખાત્રનીને મારી વનની કોપજ, તારાને શબ્દ સોઢામણા.
કોપજ કેગકરી તમે આ વન વસ્યાં, કેમ કરી ભગર બોળવ્યાં.

(૭૯)

અમે વનફળી મરી આ વન વસ્ત્રા, ટુંકે તે ભમર ભાળ્યો.

છરે આંખલીયો થડ જાડો કે ડાળ અતી ધણી;
છરે રતન પરવાળે માર મોતી યેરે લુમખાં;
છરે તે છાયે રામચંદ્ર ઉભા કે લંકા લંકા જાળી રહ્યા;
છરે કોઈ મને લંકા દેખાડે શીતાજીને મળવે,
છરે કોઈ તારે સગોરે સહોદર કોઈ તારે સોખતી;
છરે બક્ષમણ સગોરે સહોદર હુતુમાન સોખતી;
છરે તે તને લંકા દેખાડે શીતાજીને મળવે.

લાડકડી ચડીરે કમાડ ખાળા વરને નીરખતારે;
દાસજી એ વર જોજો એમાં મારાં મન વસ્પારે;
કહો દિકરી ક્યાં પડી દીડો શેણે તારા ઘેર વસ્પારે;
નિશાળે ભાણવસો વિઠો અક્ષરે મારાં ઘેલ વસ્પારે. ઈ

માર ખાલે ઊંચારે અવાસમાં માર ખાલેછે;
માર ખાલે વીધા તારે ઘરમાં માર ખાલેછે;
આગે જાળીતો નદીયો ક્રીડારે માર ખાલેછે;
પીછે જાળીતો સૂરત બંગાલરે માર ખાલેછે;
માર ખાલે ક્રીપા ભાઈના ઘાનમાં માર ખાલેછે;

માર તેડે ક્રીયા ભાઈને સાનમાં માર બાનેછે. ૪૦

મારી આંગળી ભીજ્યવરે મારે નખ નમેરે.

મારે ફરકેછે ડાભા પગનો લાંક;

ક્રીયા ભાઈ ઘેર આવશેરે;

મારા ક્રીયા ભાઈ આબ્યા ક્રીયા ભાઈ આવશેરે;

હુંતો જોઈરે મારા ક્રીયા ભાઈની વાટય;

ક્રીયા ભાઈ આવે રંગ રહેશેરે. ૪૦

સુડલા કોપલડીને ચીનવુંરે, આતી રૂડી આંખલીયાનો ડાખ્ય;

સરોવરીયા પાળ મુકીને કોપલ ક્યાં ગયાંતારે,

શીળારે ક્રીયા ભાઈના માંડવારે, ભાંગ્યો તા વાળ્યાછે ખડકનારે;

કમુખા ઘોળાય દરબાર જોવાને અમે ત્યાં ગયાંતારે, ૪૦

ભમરા ચેડુલો વધાવો મારે આવીયો,

ઝેતો મોકડ્યો મારા ઘાદને દરબારરે;

વાડીના ભમરા દ્રાક્ષ મીઠીરે આંપાનેરની.

મારી માતાએ ફરજ વધારીયે;

મારા દાદાએ ઝાડ્યા પાલવ છેડારે. વાડીના.

ભમરા બીજો વધાવો મારે આવીયો;

મેનો મોઢવો મારા મામાને દરખારે, વાડીના.
 મારી માગીએ હાથે વધાવિએ;
 મારા મામાએ જાદવા પાલવ છેડારે, વાડીના. ૪૮૫ાદિ.

લીલી ઘોડીને પીળા ગાળે, ઘોડી ગાળુ ગાળે;
 લીલીનાં જડીત પડાણ, વેવાણુ માડી છેદે નાચે,
 છેદે છુંદાળ્યાં છુંદણાં, ઘોડી ગાળુ ગાળે;
 હુશિ રંગાળ્યા કાળા દાંત, વેવાણુ માડી છેદે નાચે,
 નાચ્યાની આપીશ નાચણી, ઘોડી ગાળુ ગાળે;
 ખુંદ્યાની ખોટી બજાર, વેવાણુ માડી છેદે નાચે. ૪૮૦

તુંતો જમરે જમઘડા કલમલડો,
 તને કાઢ્યો ન પીરસ્યો કલમલડો;
 મારી કાઢ વહુએ પીરસ્યો કલમલડો. ૪૮૦

રાય છખીલીરે પામરી, કીયા ભાઈ તમારીરે પામરી;
 માંડવે વાગેછે ઢેલ, રાય છખીલીરે પામરી;
 ચારે છેડે ચાર બુધરા, વચમાં હંસજા મોર. રાય૦
 કીયા ભાઈ તમારીરે પામરી, ચારે છેડે ચાર કુનરા;
 વચમાં રમી ગયા ચોર, રાય છખીલીરે પામરી.

દોઝા કમકપા ને વર વહુના હાથ મળ્યા;

(૮૧)

ભણિ ઇધા પારવતીના સાથ મળ્યા;
છઠ્ઠે જાળે તે ઘાલ્યું ખાસડું;
એણે ઘેર ઘેર માગ્યું સાસર;
એને કાઠએ ન આપ્યું સાસર;
મારા ક્રીયા ભાઈએ આપ્યું સાસર;
છઠ્ઠે જાળે તે ઘાલી ખીપડી;
એણે ઘેર ઘેર માગી દીકરી;
એને કાઠએ ન આપી દીકરી;
મારા ક્રીયા ભાઈએ આપી દીકરી.

નાચ્યો નાચ્યો નાચ્યો, હીરની દોરડીએ નાચ્યો;
કન્યાભાઈ ગોરડીએ નાચ્યો, નાચ્યો નાચ્યો રે નાચ્યો. ૪૦

અમે ઇડડીયો ગડ જીત્યારે આનંદ ભયો;
લોક કહેશે ક્રીયા ભાઈ જીત્યારે આનંદ ભયો;
એતો દીકરો પરજીવીને જીત્યારે આનંદ ભયો;
લોક કહેશે ક્રીયા ભાઈ સાચારે, આનંદ ભયો;
એતો દીકરો પરજીવીને નાચ્યારે આનંદ ભયો.

અડક દડક ભોંપ ચીકણી ફાફળ લળી લળી ભપરે,
ક્રીયા ભાઈ તમારેને માંડવે ક્રીયા ભાઈ જીતેને ભપરે;
જુરે જીત્યારે જીત્યાવળી પડી રે પડેજો ભાતરે,

(૯૩)

ભાત પડી તે ભીંજે નહીં ગઈ રે જશાવર વાતરે, ઇત્યાદિ.

વહુ આવી વહુ ખારણે આવી, છઠ્ઠાને છેડેડતી આવી;
ભઈયાને ભંભેરતી આવી.

આંચોતો ચડેડાનો ચોર લાખેણી લાડી લેઈ ગયોર,
આંચોતો નગર ધુતારો લાખેણી લાડી લેઈ ગયોર;
આંચોતો છિનાજનો છઈયો લાખેણી લાડી લેઈ ગયોર.

ત્યાં માનની મંગળ ગાય છખીલા દોરડો નવ છુટે,
જે વીધાતાએ ખાંધ્યા કર માંડી રંગીલા દોરડો નવ છુટે;
તારે દોરડે ફસ ગાંઠયો છખીલા તે કેમ કરી છુટી જાય. રંગીલા
તારા ખાપનો ખાપ તેડાવ છખીલા, ઇત્યાદિ.

ગોરા ગોરા પોઆને ગોરી કળાએર,
હું તમને પુછું મારી ધનવહુ ગોરીર;
તમારીને માતાએ શી સાધરપૂરીર,
તાંજળજની ભાજીને માંછી આત્રાં મીઠાર,
તેરે ખાઈને ધન દોલીએ સુતાર;
રાતના માર પોઢોરે હગી હગી તુડચાર.
માડીના જાપા હુંગોછા કે જાગોર,
પાણીના ઘોટા ભરી ભરી આપોર;

(૮૪)

ગોરા ગોરાં પોઆ ને ગોરી કળાગ્યોરે.
હુંએ તમને પુહું મારી ધન વડુ ગોરીરે,
તમારીને સાસુએ શી સાધરપુ રે.
ઉનાં ઉનાં ખાનન ઉતરતી જલેખીરે,
તેર ખાઈને ધનઢોલીએ પડેડખરે;
રાતના ચાર પહોરે ધમમસ થોત્પારે.
સાસુના જાયા હુંથોહા કે જનગોરે,
પાનનાં ખીણં વાળી વાળી આપારે.

પાણી માંનો રપ બોલે બોલરે જમઘડા;
તારી માડી પટ્ટીયાં પાડે મારો બાપ કાઢી લાવે. બોલરે૦
પાણી માંનો રપ બોલે બોલરે જમઘડા;
તારી કાઢી પટ્ટીયાં પાડે મારો કાકા કાઢી લાવે. બોલરે૦ ૬૦

નાની શી નય મારા નાકમાં સમાય,
મોઢી પેહરે તો મારી નય બોલાં ખાય;
જીજા મારજી હો રાપ.
ધોધાનો ધાધરો યુરાનપુરી ચીર,
અતલસનું કાપડું તે રહું ઠીકા ઠીક; જીજા૦ ઇત્યાદી,
સમાપ.

